

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**OPRAVNÉ PROSTŘEDKY PROTI ROZHODNUTÍ
VE SPRÁVNÍM SOUDNICTVÍ V ČESKÉ
REPUBLICCE**

Autor práce: Martin Hucl, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Jozef Bandžák, Ph.D.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2023

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Martin Hucl, DiS.
Studijní program: Bezpečnostně právní činnost
Forma studia: Kombinovaná
Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Remedies in Administrative Justice in the Czech Republic

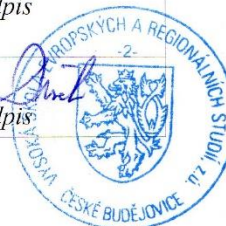
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií
Vedoucí bakalářské práce JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.
Datum zadání bakalářské práce: listopad 2022

Cíl bakalářské práce: Cílem bakalářské práce je podrobně analyzovat a definovat platnou právní úpravu správního práva v ČR se zaměřením na opravné prostředky ve správním řízení. Druhotným cílem je komparace právní úpravy opravných prostředků ve vybraných zemích.

Martin Hucl, DiS.	25.11.2022 datum	 podpis
JUDr. Jozef Bandžak, Ph.D.	26.11.2022 datum	 podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	16.1.2023 datum	 podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	14.1.2023 datum	 podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	18.1.2023 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Jozefu Bandžákovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

HUCL, M. *Opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2023. 62 s. Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Jozef Bandžák, Ph.D.

Klíčová slova: Správní soudnictví, Organizace správního soudnictví, Žaloby, Opravné prostředky, Německo, Polsko

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou rozsáhlého tématu, kterým je správní soudnictví v České republice, se zaměřením na opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví. Jejímž hlavním cílem je podrobně analyzovat a definovat platnou právní úpravu správního práva a opravných prostředků. Teoretická část bakalářské práce se v úvodu věnuje stručné historii a organizaci správního soudnictví, kde jsou vysvětleny pojmy jako například pravomoc správních soudů či věcná a místní příslušnost. Jádrem této bakalářské práce tvoří opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice. Nedílnou součástí je i komparace správního soudnictví a opravných prostředků v Německu a Polsku. Přínos této práce spočívá k ucelení dané problematiky a k lepší orientaci v opravných prostředcích, které jsem ukázal na konkrétním případě ze sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu.

ABSTRACT

HUCL, M. *Remedies in Administrative Justice in the Czech Republic: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2023. 62 pp. Supervisor: JUDr. Jozef Bandžák, Ph.D.

Key words: Administrative justice, Organization of administrative justice, Lawsuits, remedies, Germany, Poland

This bachelor's thesis deals with the analysis of an extensive topic, which is administrative justice in the Czech Republic, with a focus on remedies against decisions in administrative justice. Its main goal is to analyze and define in detail the applicable legal regulation of administrative law and remedies. In the beginning, the theoretical part of the bachelor's thesis is devoted to a brief history and organization of administrative justice, where concepts such as the jurisdiction of administrative courts or substantive and local jurisdiction are explained. The core of this bachelor's thesis is remedies against decisions in the administrative judiciary in the Czech Republic. An integral part is also a comparison of administrative justice and remedies in Germany and Poland. The contribution of this work lies in the comprehensiveness of the issue and better orientation in correctional environments, which I showed on a specific case from the collection of decisions of the Supreme Administrative Court.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Správní soudnictví v České republice	11
2.1 Soudy.....	13
2.2 Historický vývoj správního soudnictví.....	14
2.3 Správní soudnictví v období Rakouska-Uherska	14
2.4 Historický vývoj správního soudnictví mezi lety 1918–1989.....	15
2.5 Vývoj správního soudnictví po roce 1989 až po současnost.....	17
2.6 Prameny právní úpravy.....	19
2.7 Ústavní zakotvení a právní úprava správního soudnictví.....	20
3 Organizace správního soudnictví	22
3.1 Pravomoc správních soudů.....	22
3.2 Příslušnost správních soudů	23
3.3 Věcná a místní příslušnost.....	24
3.4 Nejvyšší správní soud.....	25
3.5 Krajské soudy	26
3.6 Řízení ve správním soudnictví	27
4 Opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictvím v České republice.....	29
4.1.1 Řádné opravné prostředky.....	29
4.1.2 Mimořádné opravné prostředky	31
4.2 Správní žaloba	31
4.2.1 Vybrané druhy správních žalob	35
4.2.2 Řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu.....	35
4.2.3 Řízení o ochraně před nezákonným zásahem	36
4.2.4 Řízení o kompetenčním sporu.....	37
4.3 Kasační stížnost	38

4.3.1	Statistiky kasačních stížností.....	41
4.4	Obnova řízení	42
4.5	Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu	44
5	Komparace správního soudnictví ve vybraných zemí EU	46
5.1	Správní soudnictví v Německu.....	46
5.2	Správní soudnictví v Polsku	49
	Závěr	52
	Seznam použitých zdrojů	54
	Seznam zkratk	58
	Seznam tabulek a grafů	59
	Přílohy	60

Úvod

Správní soudnictví je nedílnou součástí soudního systému i přestože nepatří do základní soudní soustavy České republiky. Legislativa týkající se správního soudnictví jasně vymezuje, ve kterých věcech jsou správní soudy příslušné rozhodovat a uděluje jim k tomu pravomoc. Dle mnohých názorů tvoří správní soudnictví jedno nejdůležitějších odvětví k ochraně demokracie a každý má právo dle Listiny základních práv a svobod na soudní ochranu. Hlavní zvláštností tohoto řízení je, že právo neaplikuje přímo, ale kontroluje, zda správní orgán správně a zákonně použil právní předpisy. Lze tedy říci, že správní soudnictví je určitý druh kontroly veřejné správy.

Ke státní závěrečné zkoušce jsem si vybral téma bakalářské práce, které nese název opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice. Motivací pro výběr tohoto tématu bylo nepřehlednost a nejasnost tématu pro studenty, ale i pro občany České republiky, kteří dle mého názoru nemají jasno, jak se správně domáhat nápravy u správních orgánů, které vydali rozhodnutí, jelikož toto téma je značně náročné.

Hlavním cílem této bakalářské práce je podrobně analyzovat a definovat platnou právní úpravu správního práva v ČR se zaměřením na opravné prostředky proti rozhodnutím ve správním soudnictví. Vedlejším cílem je komparace právní úpravy a opravných prostředků v Německu a Polsku.

Bakalářská práce bude rozdělena do 5 hlavních kapitol. V první části bakalářské práce bych se chtěl zaměřit na přiblížení soudů jako takových a na krátký historický vývoj správního soudnictví, které má na našem území kořeny již od Rakouska-Uherska. Následně bych v práci popsal platnou právní úpravu a Ústavní zakotvení ve správním soudnictví. Velká část práce se bude zabývat i organizací správního soudnictví, kde bych chtěl přiblížit pojmy jako je věcná a místní příslušnost, pravomoc soudů, funkci krajských soudů a Nejvyššího správního soudu. Hlavní jádro celé této práce budou tvořit opravné prostředky, které se dají využít proti rozhodnutí správních soudů v České republice, kde bych chtěl i na vybraném případě ukázat, jak fungují. V závěru práce se zaměřím na komparaci správního soudnictví a opravných prostředků dvou členských států EU, Německa a Polska.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cíle autor rozdělil na hlavní a vedlejší. Hlavním cílem této bakalářské práce je podrobně analyzovat a definovat platnou právní úpravu správního práva v ČR se zaměřením na opravné prostředky proti rozhodnutím ve správním soudnictví. Vedlejším cílem je komparace právní úpravy a opravných prostředků v Německu a Polsku.

Bakalářská práce je rozdělena do 5 hlavních kapitol, které jsou dále rozděleny na podkapitoly. V první kapitole jsou vysvětleny soudy jako takové a stručná historie správního soudnictví, která je velice obsáhlá a zajímavá. Nedílnou součástí této kapitoly tvoří i prameny a právní úprava správního soudnictví. Ve druhé kapitole se autor zabýval organizací správního soudnictví, kde vysvětlil pojmy jako pravomoc a příslušnost správních soudů, řízení před správním soudnictvím a jakou roli v něm hrají krajské soudy a Nejvyšší správní soud. Ve třetí kapitole jsem se dostal ke stěžejnímu bodu této bakalářské práce a tím bylo zanalyzovat opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice, kde autor na příkladu ze sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu vysvětlil, jak v praxi fungují. Závěr bakalářské práce je věnován komparaci správního soudnictví a opravných prostředků v Německu a Polsku.

Pro získání potřebných informací k vytvoření této bakalářské práce byly studovány a analyzovány zdroje několika typů. Prvním typem byla odborná literatura a publikace autorů, kteří se zabývají tématy správního soudnictví jak v České republice, tak i ve vybraných zemích Evropy. Tyto zdroje zajistí dostatek teoretických informací o této problematice. Druhotným typem budou zákony, které jsou nedílnou součástí správního soudnictví. Nejčastější zákon, který byl v práci využitý je zákon 150/2002 Sb. Soudní řád správní, který je zároveň základním předpisem upravující zmíněné správní soudnictví. Třetím typem zdrojů jsou internetové články a informace poskytované webovými stránkami. Tyto zdroje zajistí rychlý a snadný přístup k odborným informacím odborníků, nebo institucí například webové stránky Nejvyššího správního soudu.

2 Správní soudnictví v České republice

Zavedení obecných definic správního soudnictví, které by bylo platné v různých právních systémech je velice obtížné, ne-li nemožné. Historicky se vyvíjely různé modely vyjadřování správního soudnictví, ale jejich obsah se stát od státu značně lišil a tento trend přetrvává dodnes, takže jednotlivé definice se většinou snaží popsat, jak se fenomén projevuje v konkrétním státě.¹

Proto definovat správní soudnictví je obtížným úkolem, a to hned z několika důvodů. V různých státech můžeme nalézt rozdílné koncepce správního soudnictví a objevují se také odlišné názory na jeho správnou podstatu a funkci. Abychom ale správní soudnictví nějakým způsobem přiblížili, tak ho můžeme definovat především svojí funkcí. Jako jedna z hlavních funkcí je že slouží jako soudní kontrola veřejné správy neboli je to nástroj k nastolení, udržení rovnováhy a pořádku mezi mocí soudní a mocí výkonnou, do určité míry mezi mocí soudní a zákonodárnou. To jsou hlavní úkoly správního práva, které jsou velmi důležité.²

Správní soudnictví tak zajišťuje ochranu práv souvisejících s veřejným právem v rámci veřejnoprávní ochrany, kdy soudy rozhodují o vztazích mezi subjekty, které jsou nadřízené nebo podřízené. Na místě podřízeného stojí vždy fyzická nebo právnická osoba a na straně druhé je vůči ní nadřízený správní orgán, který má právo rozhodovat o právech a povinnostech orgánu podřízeného. Důležité je, aby soud postupoval v souladu se zákonem a neodchyloval se od něj. Pro tyto účely slouží Listina základních práv a svobod, kterou můžeme najít v Ústavním zákoně z roku 1992. Ovšem orgány správního soudnictví nejsou neomylné a občasných případech dochází k tomu, že byla práva fyzických nebo právnických osob narušena. Naštěstí je v zákoně na to myšleno a existují opravné prostředky, které osoby mohou za určitých podmínek využít, když považují rozhodnutí správního soudu za nesprávné. Ochranných prostředků máme několik druhů a jednají a rozhodují o nich vždy nadřízené správní orgány.³ Dále je třeba zmínit i některé názory jiných autorů na správní soudnictví, protože těchto názorů je nepřeberné množství a každý autor chápe správní soudnictví o trochu jinak. Například v pojetí M. Mazance, který se dlouhodobě věnuje problematice správního soudnictví. Autor také souhlasí, že správní soudnictví je velmi těžké definovat, ale

---

¹ KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. s. 469-470. ISBN 978-80-7400-820-7.

² MAZANEC, M. *Správní soudnictví*. Praha: Linde, 1996. s. 13-18. ISBN 80-7201-021-2.

³ PRŮCHA, P. *Základy správního práva: učební text pro bakalářské studium*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. s. 159-174. ISBN 978-80-210-8517-6.

je neodmyslitelnou součástí moderního státu. Ve své publikaci uvádí, že chápe správní soudnictví jako přezkum zákonnosti aktů orgánů veřejné správy, které provádí soud, složený ze soudců osobně i funkčně nezávislých. U M. Mazance je také zajímavé zejména pojem správní soudnictví v širším slova smyslu. Kdy podle jeho názoru existuje pět způsobů kontroly správního rozhodování. Jako první způsob je, že správní instituce rozhodují v rámci veřejné správy, ale mimo moc výkonnou a soudní. Za druhé se jedná o kontrolu, která rozhoduje prostřednictvím zvláštních orgánů, které jsou součástí veřejné správy, ale jejich nadřízeným soudem je správní soud. Třetí možnost by mohla být řízena zvláštními exekutivními orgány se samostatnými právními předpisy, které by zároveň působily jako orgány odvolací. Jako čtvrtý možný model by mohl být orgánní model, což znamená, že by rozhodovaly zvláštní správní soudy. Poslední možnost je rozšířená funkce obecných soudů.

Podle P. Průchy je správní soudnictví specifické právě tím, že se vyznačuje obsahovým vztahem ke správě a poskytuje soudní ochranu veřejným právům, které mají v příslušných souvislostech svůj původ.

Další důležitý přínos poskytl J. Macur, který ve své práci uvádí další užitečný detail, který nerozlišuje správní soudnictví od běžného, tudíž považuje spíše správní soudnictví za zvláštní zaměření soudní činnosti u sporů, které se týkají oblasti rozhodování orgánů veřejné správy.

Za zmínku určitě stojí také názor na správní soudnictví od J. Pražáka, který se věnoval problematice ústavního práva a mimo jiné popsal také definici správního soudnictví, které chápe jako určitý právní kontrolní mechanismus v rámci správy, která se může jevit jako součást správního systému a která není na řádné soudy navázána, ale ve skutečnosti není součástí správy veřejných záležitostí, ale hraje důležitou roli tam, kde se spor nelze odvolat k obecným soudům.

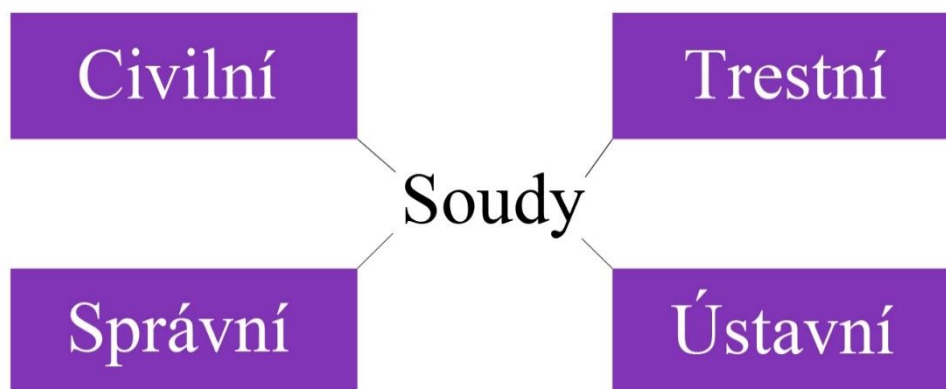
Jako posledního autora, kterého bych chtěl v této kapitole zmínit je V. Mikule, který přispěl další zajímavou definicí správního soudnictví. V. Mikule rozlišuje správní soudnictví na dva základní prvky. V jednom jde o činnosti soudů a ve druhém o soudnictví správních záležitostí. V pozdější práci poukazuje autor na rozlišování základních typů správního soudnictví jako je například anglický a francouzský tímto poukazuje na to, že každý přikládal správnímu soudnictví jiný význam. Později autor upozorňuje na mnohoznačnost pojmu správního soudnictví, jelikož v jednotlivých právních státech se jím označují různé jevy. Ale podle názoru V. Mikuly, je především důležité, aby všechny instituce označované jako správní

soudnictví měly stejné cíle, a to zajistit jednotlivci ochranu jeho subjektivních veřejných práv.⁴

2.1 Soudy

Soudnictví jako takové můžeme chápat jako činnosti státu, které vykonává stát z důvodu řešení právních konfliktů. Soudnictví je založeno na závazném řešení konkrétních případů podle předem stanovených pravidel. Pojem soudnictví nelze nijak upravovat a modifikovat, jelikož každý druh soudů musí odpovídat obecnému pojetí soudnictví, jinak by se za soud nedal považovat. Protože však existují různé druhy právních konfliktů, které se liší zejména povahou právních vztahů či postavením subjektů, muselo dojít k postupnému rozlišování soudů, ke kterému došlo v důsledku vývoje.

Pomineme-li různé právní vztahy, ve kterých spor vzniká jako je například finanční či obchodní soudnictví tak máme v dnešní době přesně čtyři základní druhy soudů.

Graf č. 1: Druhy soudů⁵

Jedná se o soud civilní, kde stát vystupuje jako nezávislá strana při řešení soukromoprávního sporu dvou či více soukromých osob. Jako další druh máme trestní soudnictví, kde na jedné straně stojí opět stát, který chrání zájmy společnosti a na druhé pachatel, který se dopustil trestného činu. Mezi další základní druh soudu, který je pro tuto bakalářskou práci velmi důležité je správní soudnictví, kdy sám stát prostřednictvím soudu omezuje své vlastní exekutivní funkce. U správního soudnictví

⁴ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 17-25. ISBN 978-80-7357-518-2.

⁵ Vlastní zdroj

je charakteristické, že chrání zájmy občanů a ruší nezákonné správní akty. Jako poslední máme ústavní soud, který chrání své vlastní hodnoty. Jeho základním úkolem je ochrana ústavnosti a práv zakotvených v Ústavě.⁶

2.2 Historický vývoj správního soudnictví

České soudnictví se může obecně pyšnit dlouholetou historií. V průběhu století si soudnictví prošlo mnoho změnami, změnilo se například jejich pojmenování, počty soudů, nebo dokonce i jejich kompetence. Vždy však soudy byly a budou hrát velmi důležitou roli ve státním systému. Proto je také důležité znát i jejich zajímavou historii.⁷

2.3 Správní soudnictví v období Rakouska-Uherska

Začátky správního soudnictví mají na dnešním území České republiky již dlouholetou tradici. První zmínky o správním soudnictví sahají až do Rakouska-Uherska, kde se během šedesátých a sedmdesátých let 19. století podařilo zřídit kontrolní orgány, které se zabývaly dodržováním zákonnosti při rozhodování orgánů státní správy. Ústavní základy správního soudnictví položila již prosincová ústava.

Skutečný základ úpravy správního soudnictví byl položen až v 21. prosince roku 1867 pomocí druhého rakouského základního zákona. Prosincovou ústavu tvořilo tehdy jen 6 ústavních zákonů. Dále byl také zřízen zákon č.144/1867 ř. z., o moci soudcovské, tento zákon tvrdil, že když někdo byl zkrácen na svých právech, ať už rozhodnutím nebo nařízením správního úřadu, pak je oprávněn uplatnit své nároky proti zástupci úřadu před správním soudem ve veřejném ústním jednání. Pomocí tohoto článku o moci soudcovské vznikl nový model správního soudnictví, který můžeme považovat za základ vzniku správního soudnictví na našem území. Tento model pomohl nechat vzniknout správní soud jako zvláštní soud oddělený od soudů řádných a měl se zabývat především ochranou subjektivních veřejných práv a měl vykonávat spravedlnost nikoliv správu a nemělo určovat veřejný zájem.

Za první správní soud na našem území můžeme považovat soudní dvůr ve Vídni, který vzniká až po dlouhých deseti letech na základě říjnového zákona roku 1875. Do té doby působil v Rakouském císařství, Říšský soud, který sice působil jen ve velmi malé míře správního soudnictví, ale byl to jediný tehdy fungující správní soud pro Rakousko.

---

⁶ ZOULÍK, F. *Soudy a soudnictví*. Praha: C. H. Beck, 1995. Právo a hospodářství (C. H. Beck). s. 9-13. ISBN 80-7179-005-2.

⁷ ADAMOVIČ, K. *Dějiny českého soudnictví od počátků české státnosti do roku 1938*. Praha: Lexis Nexis CZ, 2005. s. 9. ISBN 90-86920-07-0.

Soudní dvůr ve Vídni byl všeobecný správní soud, který nebyl součástí veřejné správy. Jednalo se o centralizované řízení na jednostupňové úrovni soudnictví. Do značné míry inspirované jihoněmeckým vzorem, jehož hlavní myšlenkou bylo především oddělení specializovaných soudů od obecních. Hlavním předmětem správního soudu ve Vídni bylo přezkoumávání kasačních stížností, ale pouze u takových rozhodnutí správních orgánů, která se netýkala soukromých práv či sporů mezi dvěma soukromými osobami. Při řešení těchto věcí bylo nutno obrátit se na soudy civilní.

Tento soud se zabýval také případy, kdy se osoba cítila, že byla zkrácena na svých právech rozhodnutím či nařízením správního orgánu. Vždy ale muselo dojít ke skutečnému porušení práv stěžovatele, jejich ohrožení nebylo podkladem pro řízení před správním soudem.

Jednání soudu bylo ústní a veřejné, veřejnost mohla být vyloučena z řízení pouze z důvodu mravnosti a narušování veřejného pořádku. Správní soud se skládal z prezidenta, potřebného počtu předsedů senátu a soudních radů. Členy jmenoval císař na návrh ministerské rady. Na rozdíl od Říšského soudu byla funkce soudce správního dvoru placená a více než polovina členů musela mít úspěšně složenou soudcovskou zkoušku.⁸

Na území Uherska se správní soudnictví rozvíjelo výrazně pomaleji. Až v roce 1884 byl zřízen správní soud pro finanční záležitosti, jehož hlavní funkcí bylo, že fungoval jako odvolací soud proti rozhodnutím nižších finančních úřadů. V roce 1897 byly zahájeny činnosti všeobecného správního soudu a finančního správního soudu. Zatímco rakouský soudní dvůr rozhodoval pouze kasačním způsobem, oproti tomu Všeobecný správní soud měl i pravomoc reformující. Působnosti obou soudů byly značně rozlišné, a to například v podávání stížností ke správnímu soudu, které bylo možné podat jen u taxativně určených rozhodnutí. Všeobecný správní soud se vyvíjel a postupem času rozšířil svoje oblasti na ochranu samosprávných měst.⁹

2.4 Historický vývoj správního soudnictví mezi lety 1918–1989

Dne 28 října 1918 byla vyhlášena pětičlenným národním výborem samostatná Československá republika. V tomto roce nastává další důležitá etapa v historii správního soudnictví na našem území. Zákonem č. 3/1918 o nejvyšším správním soudě a řešení

---

⁸ KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021. Beckovy právnické učebnice. s. 472-474. ISBN 978-80-7400-820-7.

⁹ HOETZEL, J., HORÁK, O. *Československé správní právo: část všeobecná*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Klasická právnická díla (Wolters Kluwer ČR). s. 393–394. ISBN 978-80-7598-168-4.

kompetenčních konfliktů vznikl nejvyšší správní soud se sídlem v Praze, který působil v Československu až do roku 1952. Prvním předsedou Nejvyššího správního soudu se stal politik Ferdinand Pantůček a místopředsedou Emil Hácha, který se stal později prezidentem. Emil Hácha měl také velký přínos se svými odbornými pracemi, ze kterých vycházíme i v současné době a mimo jiné položil i základy teorie správního soudnictví. Kromě předsedy a místopředsedy působili na soudu také čtyři senátní prezidenti, dvacet dvorních radů, tajemníci a kancelářské pomocné síly.

Pravomoc Nejvyššího správního soudu byla rozšířena i na další rozhodování ve věcech disciplinárních, o kterých rozhodovaly volným uvážením. Československý soud se řídil rakouským modelem, ač Pantůček i Hácha byli toho názoru, aby se řídil podle vzoru severoněmeckého soudnictví, i Ústava z roku 1920 potvrzuje jejich slova, jelikož se očekávalo, že se povede soudnictví podle severoněmeckého modelu. V tomto období se na našem území objevily i snahy o zavedení zcela odlišeného systému, který by byl úplně jiný než ten rakouský. A to tak, že v nižších stupních řízení měly rozhodovat správní senáty založené v okresech a o nejvyšším stupni zákonnosti měl rozhodovat Nejvyšší správní soud. Tyto orgány neměly posuzovat zákonnost aktů veřejné správy, nýbrž je samy nalézat a posuzovat akty z hlediska účelnosti, přičemž mohly uplatnit vlastní správní uvážení. K této velké změně měl pomoci zákon č. 158/1920 Sb. o správním soudnictví u úřadů okresních a župních, tento zákon se však nikdy nestal účinným a k této velké změně nikdy nedošlo. Takže se opět vrátilo rozhodování k Nejvyššímu správnímu soudu, který byl během chvilky zahlcen novými případy a musel je neustále odkládat. Z tohoto důvodu se se řízení postupně protahovala až na několik let.

Tuhle situaci měl vyřešit zákon 164/1937, který měl alespoň z části odlehčit Nejvyššímu správnímu soudu a to tak, že omezil veřejná jednání na určitá líčení. Tento zákon také snížil počet členů v senátu na tři místo původních pěti, snížily se také soudcovské nároky na kvalifikaci soudců, a objevila se také možnost odmítnout stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Další velká pomoc byla, že soud mohl rozhodovat na základě spisu bez veřejného jednání. Tehdejšímu prezidentovi Háchovi se tento zákon nelíbil a reformu kritizoval. Zda tento zákon byl účinný natolik, že soudu odlehčil, to s přesností nevíme, jelikož situace na Československu se musela potýkat s úplně jinými problémy než s přetížeností soudu.¹⁰ Dalším důležitým milníkem je období protektorátu Čechy a Morava, tedy období od roku 1939 až do roku 1945. Bohužel druhá světová válka narušila mnoho věcí a nevyhnulo se tomu ani správní soudnictví. Zde se názory autorů

---

¹⁰ MAZANEC, M. *Správní soudnictví*. Praha: Linde, 1996. s. 27–35. ISBN 80-7201-021-2.

odborných knih o správním soudnictví rozcházejí například J. Macur tvrdí, že správní soudnictví bylo zničeno, ač jeho existence byla podložena Ústavou.¹¹ Oproti tomu M. Mazanec, který bádá a zkoumal prameny z tohoto období, zjistil, že Nejvyšší správní soud toto období přečkal a však vykazoval pouze minimální činnost, proto také došlo k personálnímu oslabení soudu.¹²

Po válce se české správní soudnictví dlouho vzpamatovalo. Nejvíce ale utrpěl Nejvyšší správní soud, který byl přestěhován z Prahy do Bratislavy a měl sloužit jako jediný správní soud pro celou Československou republiku. Později, ale došlo k jeho postupnému zániku a není divu nezávislý soud, který rušil nezákonná rozhodnutí správních úřadů se v době znárodnování a měnící se politické scéně nehodil. Nový režim si ho krok za krokem měnil k obrazu svému, a tak se v roce 1953 Nejvyšší správní soud oficiálně rozpadl.¹³

2.5 Vývoj správního soudnictví po roce 1989 až po současnost

Až od roku 1989 pokračuje historie správního soudnictví, kde došlo ke znovuoobnovení správní justice, a začal se budovat demokratický právní stát, což zahrnovalo vytvoření nového správního soudnictví. V roce 1991 byl položen Ústavní základ a to zákonem č. 23/1991 Sb., který představil Listinu základních práv a svobod. Společně se článkem 36 odst. 2 dává každému právo domáhat se nápravy u nezávislého a nestranného soudu, aby přezkoumal zákonnost rozhodnutí v případě, když se osoba cítí být poškozena činností orgánů veřejné správy. Díky tomuto byla opět vytvořena nutnost obnovit činnosti správního soudnictví.

Poněvadž bylo nutné reagovat rychle na politické změny, nebyl dostatek času na obnovení Nejvyššího správního soudu. Tudíž přezkoumávat rozhodnutí správních orgánů musely až obecné soudy, a to konkrétně okresní a krajské, které tvořily hlavní jádro rozhodovací činnosti. Později se k nim přidaly nejvyšší soudy obou republik, ty však měly jen doplňkovou činnost. Po rozpadu československé federace v roce 1992 došlo k přesunům místní a věcné příslušnosti soudů pro řešení věcí ve správním soudnictví ovšem ne z příliš jasných důvodů.

V roce 1993 po vzniku samostatné České republiky byl pomocí článku 91. nové Ústavy obnoven Nejvyšší správní soud, který měl tvořit druhý vrchol soudní soustavy.

---

¹¹ MACUR, J. *Správní soudnictví a jeho uplatnění v současné době*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. s. 115. ISBN 80-210-0484-3.

¹² MAZANEC, M. *Správní soudnictví*. Praha: Linde, 1996. s. 33. ISBN 80-7201-021-2.

¹³ MACUR, J. *Správní soudnictví a jeho uplatnění v současné době*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. s. 115. ISBN 80-210-0484-3.

Na tomto podkladě byl v roce 1994 vypracován návrh, který měl upřesnit zásady zákona o Nejvyšším správním soudu, jež nakonec nikdy nevznikl. O čtyři roky později byl vypracován dokonce i návrh zákona o Nejvyšším správním soudu, ani ten se však daleko nedostal a přestal být projednáván. Situace se tak začala nepříjemně podobat roku 1968, kdy soud nikdy nebyl zřízen. Vznikla tak situace, kdy po dobu deseti let byl sice Nejvyšší správní soud zakotven ústavně, přičemž ale nebyl zřízen. Dokonce ani neprobíhaly žádné snahy, který by tento stav změnil a uvedl tento soud do chodu. Velkou zásluhu hrálo také to, že Nejvyšší správní soud se objevil v Ústavě nečekaně bez jasné koncepce a promyšlení. Jelikož tato právní úprava byla pouze dočasná, setkala se z řadou kritik, jak se strany veřejnosti, tak Ústavního soudu, který postupně rušil mnohá ustanovení. V devadesátých letech tak vznikaly otázky, které přinesly velké rozpaky o tom, jestli skutečně zřídit Nejvyšší správní soud nebo nechat rozhodování kompetenčních sporů obecním soudům. V roce 2001 Ústavní soud rozhodl zrušit pomocí pléna pátou část občanského soudního řádu, které byly považované za neústavní. Po této události byl vypracován a přijat zákon č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, který je platný až do současnosti.

Rok 2003 byl rokem velkého a rychlého rozvoje alespoň co se správního soudnictví týkalo, jelikož dne 1. 1. 2003 oficiálně vznikl Nejvyšší správní soud v České republice a po dlouhých padesáti letech byla tato instituce opět obnovena. První obsazení soudu bylo velmi skromné. Zákon sice umožnil soudcům, kteří působili na vrchních soudech a zabývali se správním soudnictvím přejít k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Bohužel tato nabízená možnost se však nesečkala s velkým ohlasem a soudci vrchních soudů jí využili jen zřídka. Proto Nejvyšší správní soud tak začal svou činnost plnit pouze se třinácti soudci a pouhými čtyřmi administrativními pracovníky, společně s panem JUDr. Josefem Baxou, který celý soud vedl. O Nejvyšší správní soud začal být velký zájem, tudíž postupem času musel zvednout svoji kapacitu zaměstnanců. Ke konci roku 2003 už jich soud měl 88. Navýšil se i počet správních soudců, kterých už bylo v tu dobu 22.

Nejvyšší správní soud se již poté dále výrazně neměnil, ale určitě stojí za zmínku, že v roce 2008 se stal Nejvyšší správní soud kárným jak ve věcech soudů, tak o rok později i exekutorů. Jak uvádí M. Mazanec, rok 2018 byl plný změn, a to hlavně ve vedení soudu, po 15 letech JUDr. Josefa Baxu vystřídal dosavadní místopředseda JUDr. Michal Mazanec. Poměrně v nedávně době mu, ale vypršel soudcovský mandát, jelikož dosáhl

věkové hranice 70 let. V Současné době je hlavním předsedou JUDr. Karel Šimka, který byl jmenován do funkce 2. února 2022 prezidentem republiky.¹⁴

2.6 Prameny právní úpravy

Abychom vytvořili přehled právních předpisů, které se dotýkají problematiky správního soudnictví, tak bychom museli vytvořit velice rozsáhlý seznam. Přitom určitá část právních předpisů obsahuje jen malý odkaz o možnosti přezkumu. Proto v této kapitole zmíním jen ty nejdůležitější předpisy, co se správního soudnictví týkají.¹⁵

Správní právo se neřídí jediným základním právním předpisem. Významnými zákony jsou především zákon o správním řízení, který je pro tuto oblast velice důležitý, dále zákon o krajích a obcích, stavební zákon, zákon o přestupcích, o státní kontrole a mnoho dalších. Můžeme sem také zařadit zákony, které se uplatňují ve větší míře, než v jiných právních odvětvích zde kromě zákonů platí právní předpisy s vedlejší právní závazností například vyhlášky ministerstev, krajů, obcí a podobně. Mimo jiné sem také patří například předpisy o hospodaření s přírodními zdroji, výkon práva lovu a rybolovu.

Jak už bylo zmíněno, prameny práva jsou právní formy, ve kterých hledáme platné právo a právní normy. Základním pramenem práva v České republice jsou normativní právní akty neboli obecně závazné právní předpisy. Tyto právní akty můžeme rozčlenit na normativní, které jsou vydané správním orgánem a jedná se tak o obecné pravidlo chování například vyhláška či nařízení. Toto pravidlo platí na každého adresáta, koho se to týká. Abychom uvedli příklad, může to být řidič motorového vozidla, který musí dodržovat pravidla silničního provozu. Jako další máme individuální správní akt, jak už název napovídá, tak řeší individuální věci, které se vztahují na konkrétní fyzické či právnické osoby. Tento správní akt ruší, mění či zakládá práva a povinnosti například vydávání stavebního povolení.

Normativní správní akty můžeme ještě rozlišit na základě právních vztahů. Jako první jsou vztahy nadřízenosti a podřízenosti a druhý je vztah prvotnosti a druhotnosti. Abychom dodrželi zákonnost tak akty nižší právní síly nikdy nemohou odporovat aktům vyšší právní síly. Poslední věta, co bych chtěl v téhle podkapitole zmínit

---

¹⁴ MAZANEC, M. Historie a budova soudu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/o-soudu/historie-a-budova-soudu>

¹⁵ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 42-43. ISBN 978-80-7357-518-2.

je, že normativní právní akty mohou být zrušeny pouze normativními akty stejné nebo vyšší právní síly nikdy jinak.¹⁶

2.7 Ústavní zakotvení a právní úprava správního soudnictví

Pokud se jedná o úpravu na ústavní úrovni tak prvotní základ správního soudnictví můžeme nalézt v Listině základních práv a svobod v hlavě páté článku č. 36 jež říká: „každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu, dále, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím orgánu veřejné správy, může se obrátit na soud, aby přezkoumal zákonnost takového rozhodnutí, nestanoví-li zákon jinak, přičemž z pravomoci soudu však nesmí být vyloučeno přezkoumávání rozhodnutí týkajících se základních práv a svobod podle Listiny a že každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.“

Pomocí tohoto článku se utvrdila ochrana práv pro všechny občany žijící na území našeho státu a díky němu má každý, kdo podle svého názoru byl poškozen na svých právech zapříčiněním rozhodnutím státních orgánů či orgánů veřejné správy, domáhat spravedlnosti způsobem, který stanovuje zákon.¹⁷

Jako dalším Ústavním pramenem, který se bezprostředně dotýká správního soudnictví, je čl. 91 odst. 1, jež zařazuje Nejvyšší správní soud do soustavy soudů. Nesmíme také zapomenout na čl. 87 Ústavy, který zakládá možnost přenést pravomoc Ústavního soudu na Nejvyšší správní soud, pokud se věc týká zrušení právních předpisů nebo jejich ustanovení, nebo jsou-li předpisy v rozporu se zákonem.

Správní soudnictví v České republice je založeno na kasačním principu. Tento princip je založen na dodržování dělby moci ve státě, na jehož základě jsou správní soudy oprávněny kontrolovat a hodnotit jednání pouze z právního hlediska a posuzovat, zda nedochází k porušení zákona. V případě zjištění porušení zákona, bude sporná správní žaloba zrušena, ale nebude však přijato žádné nové rozhodnutí.¹⁸

Úpravu na zákonné úrovni nalezneme v zákoně č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen SŘS) který byl přijat v roce 2002 s účinností od 1. ledna 2003, tento

---

¹⁶ Správní právo: Prameny správního práva. ZÁKLADY PRÁVA A PRAKTICKÉ PRÁVNÍ ÚKONY [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://publi.cz/books/375/05.html>

¹⁷ Usnesení č. 2/1993 Sb.: Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS [cit. 2022-12-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>. č. 36

¹⁸ VOPÁLKA, V. *Nová úprava správního soudnictví: soudní řád správní*. Praha: ASPI, 2003. s 25–34. ISBN 80-86395-65-0.

předpis je základní kámen současného správního soudnictví v České republice. Pomocí tohoto zákona získaly soudy mnohem více pravomocí než kdykoliv předtím. Dále také dostal každý občan právo podat žalobu proti nečinnosti správního orgánu, nebo před jeho nezákonným zásahem. Tento krok byl mezi občany velice vítaný, jelikož dříve bylo možné předložit pouze žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.¹⁹

Kromě SŘS došlo k přijetí dalších předpisů, které tvoří nedílnou součást zákonné úrovně pramenů práva v oblasti správního soudnictví a jsou pro něj velmi důležité. Je to například zákon 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, zákon č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých zákonů, zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, zákon č. 65/1996 Sb., o advokacii či zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev krajů. Z dalších zákonů, které souvisejí se správním soudnictvím, můžeme jmenovat také zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování kompetenčních sporů, dále zákon 151/2002, které mění některé zákony v souvislosti s přijetím soudního řádu správního a mnoho dalších.²⁰

Jako další nedomyslitelný zákonný zdroj, ze kterého správní soudnictví čerpá je správní řád č. 500/2004 Sb., tento zákon upravuje postup orgánů výkonné moci a orgánů samosprávných územních celků. Jedná o takzvaný procesní pramen, pomocí kterého správní soudy postupují, ale přitom jsou jím samy vázány. Dále také stanovuje důvody nicotného rozhodnutí, jedná se o rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán věcně příslušný.²¹

---

¹⁹ Zákon č. 150/2002 Sb.: Zákon soudní řád správní. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>. §1

²⁰ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 43-44. ISBN 978-80-7357-518-2.

²¹ Zákon č. 500/2004 Sb.: Zákon správní řád. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>. § 1

3 Organizace správního soudnictví

V roce 2001 se roztrhla diskuse, jakou podobu by mělo mít budoucí uspořádání správního soudnictví. Vládě byly předloženy celkem tři základní varianty návrhů:

První z variant počítala s tím, že ve správním soudnictví budou jednat a rozhodovat krajské soudy a Nejvyšší soud, u kterého bude zřízeno správní kolegium, které bude sdružovat všechny soudce a věnovat se určitému základnímu právnímu odvětví.

Druhá varianta spočívala v existenci krajských soudů, které by měli specializované senáty a samosoudce a zřízení Nejvyššího správního soudu.

Poslední varianta měla vytvořit samostatné soustavy soudů ve správním soudnictví, které by byly tvořené krajskými, správními soudy a Nejvyšším správním soudem. Ze zmíněných variant doporučil parlament vládě variantu druhou.²²

K ochraně práv fyzických a právnických osob slouží zejména okresní soudy a Nejvyšší správní soud se sídlem v Brně. U krajských soudů rozhodovací činnost vykonávají senáty a samosoudci k tomu pověřeni. Existují dva stupně rozhodování soudů, takže by se na první pohled mohlo zdát, že správní soudnictví je založeno na principu dvou stupňů, což znamená, že existuje možnost odvolání. Ve skutečnosti tomu tak není. Zde nelze podat odvolání. Nejvyšší správní soud je oprávněn projednávat kasační stížnosti pouze v určitých případech. Jde o mimořádné opravné prostředky proti příkazu okresního soudu. Lze jej podat do dvou týdnů ode dne doručení rozhodnutí.²³

3.1 Pravomoc správních soudů

Pod pojmem pravomoc rozumíme vymezení okruhu působnosti správních soudů vůči ostatním orgánům veřejné moci. Soudy mají určitá oprávnění a povinnosti, které zákon přiznává k výkonu jejich činnosti, náleží sem například výkon ve věcech trestních a občanskoprávních. Charakteristickým znakem těchto sporů je vztah mezi nadřízenosti a podřízenosti, ve kterém je správní orgán příslušný rozhodovat o právech a povinnostech třetích osob na základě zákonného zmocnění. Zjednodušeně pravomoc určuje, o kterých věcech mohou soudy jednat a rozhodovat. Mimo jiné se zabývá také tím, který konkrétní

---

²² HENRYCH, D. a kol. *Správní právo*. Obecná část. 5., rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. s. 597. ISBN 80-7179-671-9.

²³ Soudní moc v České republice. *Justice* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2017 [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://justice.cz/web/msp/soudy-a-soudci>

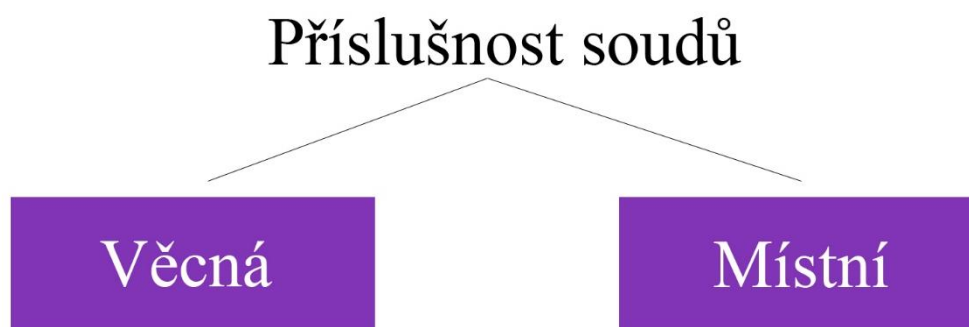
soud se má danou věcí zabývat, může to být například okresní, krajský, vrchní, nejvyšší.²⁴

Veškerá vymezení pravomoci správních soudů můžeme nalézt v ustanovení v § 4 SŘS dle něhož rozhodují o těchto oblastech:

- Rozhodují o kompetenčních žalobách,
- Ochraně proti nečinnosti správního orgánu,
- Ochraně před nezákonným zásahem správního orgánu,
- Ve věcech politických stran a politických hnutí,
- Ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda
- O zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí pro rozpor se zákonem,
- O žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy.²⁵

3.2 Příslušnost správních soudů

Příslušnost správních orgánů je složena ze dvou hlavních aspektů věcného, který má návaznost na pravomoc správního orgánu a místního aspektu. Při rozhodování předmětné věci je nutno přistoupit nejprve k určení věcné a následně pak místní příslušnosti. Místní i věcnou příslušnost upravuje 7 § SŘS.

Graf č. 2: Příslušnost soudů²⁶

²⁴ Pravomoc soudů. *Ministerstvo financí Česká republika* [online]. Praha: Creative Commons, 2015 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: <https://financniagramotnost.mfcr.cz/cs/reseni-sporu/soudni-rizeni/pravomoc-soudu>

²⁵ Zákon č. 150/2002 Sb.: Zákon soudní řád správní. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>. § 4

²⁶ Vlastní zdroj

3.3 Věcná a místní příslušnost

Každý soud je určen svojí příslušností, příslušnost určuje, který konkrétní soud je pověřený projednávat a rozhodovat určité věci. V našem případě rozhodujeme, zda to bude příslušný krajský soud, nebo Nejvyšší správní soud. V dřívějších dobách byla věcná příslušnost soudů rozložena mezi okresní a krajské a vrchní soudy teď už jsou to pouze tyhle dva.

O Věcné příslušnosti rozhoduje konkrétní orgán konkrétního stupně pomocí 7 § odst. 1 SŘS. Věcně příslušné krajské soudy jsou způsobilé rozhodovat o řízení, nestanoví-li tento zvláštní zákon jinak. Jak již bylo zmíněno, věcnou příslušnost upravují zvláštní zákony. Mohou nastat výjimky, ty musí být pouze v zákoně (jednou z výjimek je tzv. dožádání, to znamená, že jeden orgán požádá jiný, aby pro něj provedl nějaký úkon) může se stát, že se žádný orgán necítí být příslušný v tomto případě, rozhoduje ústřední orgán o tom, který orgán by měl rozhodnout. Když chce rozhodovat více orgánů, tak rozhodne nejbližší společný nadřízený orgán, pokud nemají nejbližší společný nadřízený orgán, tak proběhne řízení o sporu a musí najít řešení.

Místní příslušnost zakládá 7 § odst. 2 SŘS. Mimo jiné určuje, který konkrétní soud se bude věcí zabývat. Pokaždé se jedná o soud, v jehož obvodu se nachází sídlo správního orgánu, který o dané věci rozhodoval v prvním stupni, nebo který vydal rozhodnutí v posledním stupni, nebo popřípadě zasáhl nějakým způsobem do správního řízení a práv navrhovatele.

Ovšem mohou nastat situace, kdy může dojít k nejasnosti ohledně místní příslušnosti správních soudů, pro tento případ existuje zvláštní pravidlo, které můžeme najít v ustanovení § 7 odst. 3. Tyto výjimky mohou nastat při vydávání dávek státní sociální podpory, dávek pro osoby se zdravotním postižením či důchodového pojištění a dalších podobných záležitostech. O těchto věcech rozhoduje příslušný krajský soud, v jehož obvodu má navrhovatel sídlo, nebo bydliště, v případě v jehož obvodu se zdržuje. Pokud se věc týká například cizinců, je to místo podle místa pobytu, pokud cizinci nemají místo pobytu známé, příslušný správní orgán je ten, v jehož obvodu se naposledy zdržoval. Ovšem může nastat situace, kdy je návrh podán věcně nepřislušnému soudu, když se takováto věc stane, tak nepřislušný soud musí návrh předat věcně a místně příslušnému soudu. Pokud návrh je z jakýkoliv důvodů podán nesprávně Nejvyšší správní soud návrh vrátí krajskému soudu. Podobným způsobem je řešena i situace, kdy je soud místně nepřislušný poté musí opět návrh předat místně příslušnému soudu.

Nesouhlasí-li soud s postoupením věci a cítí se být příslušný, předloží spisy k rozhodnutí, které předá Nejvyššímu správnímu soudu, který o této věci rozhodne.²⁷

3.4 Nejvyšší správní soud

Nejvyšší správní soud sídlí ve statutárním městě v Brně. Svou činnost začal vykonávat 1. ledna roku 2003, kdy byl ustanoven soudním správním řádem. Je nejvyšším soudním orgánem ve správním soudnictví ve věcech, které spadají do pravomoci soudů v oblasti správního soudnictví. Krajské soudy a Nejvyšší správní soud chrání veřejná subjektivní práva fyzických a právnických osob v řízeních proti rozhodnutím správního orgánu, doplněnou o ochranu před nečinností a nezákonným jednáním správního orgánu. Mezi hlavní úkoly Nejvyšší správní soudu je, že zajišťuje zákonnost a jednotu krajských soudů a správních orgánů, tím že rozhoduje o kasačních stížnostech a dalších případech stanovených zvláštním zákonem. Dále se zabývá jednáním týkajících se voleb a rozpuštění politických stran a hnutí. K jeho dalším povinnostem je, že rozhoduje o vybraných kladných a záporných sporech v rozsahu působnosti nebo činností, které jsou svěřeny právní normou mezi orgány veřejné správy. Rozhoduje také o kárné odpovědnosti státních zástupců a exekutorů.²⁸

Nejvyšší správní soud je složen z předsedy soudu místopředsedy soudu a předsedů a dalších soudů. Současný předseda je od roku 2022 JUDr. Karel Šimka. Jeho hlavní úkoly jsou především, dbaní na odbornost soudů, zajišťuje chod soudů, jak po stránce organizační, tak i personální, mimo jiné dohlíží na chod soudních kanceláří. Předsedu a místopředsedu Nejvyššího správního soudu jmenuje a odvolává z řad soudců prezident republiky. Ty mají funkční období na 10 let.

Každý soudce má právo zvolit si jednoho svého asistenta, který soudci pomáhá plnit jeho úkony při soudním řízení. Asistentem se může stát občan České republiky, který je bezúhonný, má vysokoškolské vzdělání a samozřejmě musí být i svéprávný. Asistent má za povinnost mlčet o věcech, které se během svého působení dozvěděl, a to i po zániku pracovního poměru.

Při rozhodování těch nejzásadnějších věcí zasedne takzvané plénum, které za přítomnosti nejméně dvou třetin svých členů rozhodne o dané věci. K rozhodnutí je zapotřebí nadpoloviční většina všech členů. Plénum Nejvyššího správního soudu může

---

²⁷ POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. s. 54-64. ISBN 978-80-7502-024-6.

²⁸ Obecné informace. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/o-soudu/obecne-informace>

svolat předseda vlády, který určí jeho program a řídí jeho zasedání. Zasedání pléna jsou neveřejná a mohou se ho účastnit i další přizvané osoby či ministr spravedlnosti.²⁹

3.5 Krajské soudy

Krajské soudy patří do soustavy soudů, které projednávají věci týkající se například trestního, obchodního a občanského práva, mimo jiné se zabývají záležitostmi správního práva. V České republice působí osm krajských soudů, jejichž obvody jsou rozděleny podle okresů. Kromě toho je zřízeno dalších sedm poboček krajských soudů z důvodu, aby v každém větším městě působil krajský soud nebo jeho pobočka. Krajské soudy jsou podobně jako Nejvyšší správní soud složeny z předsedů soudu, místopředsedů, předsedů senátu a ostatních soudců. Krajské soudy se zabývají mnoho záležitostmi, jako například:

- Žalobami proti nečinnosti správního orgánu,
- Řízení o ochraně před nezákonným zásahem,
- Řízením o žalobě proti správnímu orgánu

Rozhodovací činnost v rámci krajských soudů vykonávají specializované senáty, které jsou zpravidla složeny ze dvou soudců a předsedy, který rozhoduje a plní jednotlivé úkony. Těmito pravomocemi disponuje i specializovaný samosoudce, který řeší konkrétně vymezené záležitosti. Jedná se například o věci důchodového pojištění, nemocenského pojištění, sociální péče, pomoci v hmotné nouzi a statní sociální podpory, rozhodnutí o povinnosti opustit území a mnoho dalších věcech o niž tak stanoví zvláštní zákon. Bohužel ale nastává výkladový problém, a to v tom, zda se vztahuje žaloba proti rozhodnutí správního orgánu, nebo se jedná naopak o žalobu, která chrání před nezákonným zásahem. Tento problém vyřešila judikatura Nejvyššího správního soudu a to tím, že má krajský soud rozhodovat kolegiálně, a to pomocí senátu, složeným ze tří soudců, a to zejména z důvodu obecné obtížnosti a závažnosti projednávané věci. Nikoliv však nechat rozhodování o projednávané věci na samosoudci.³⁰

---

²⁹ Zákon č. 150/2002 Sb.: Zákon soudní řád správní. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS [cit. 2022-12-07]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>. §14–21

³⁰ POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. s. 182-187. ISBN 978-80-7502-024-6.

3.6 Řízení ve správním soudnictví

Řízení před správním soudem je proces, který je obsažen v zákoně č. 150/2002 Sb., jedná se o soudní řád správní, který se věnuje jak obecné úpravě správního soudnictví, tak zvláštním ustanovením, jež jsou soudem projednávána. Správní řízení se vždy zahajuje na návrh příslušenému správnímu soudu, aby byl návrh platný, musí obsahovat určité zákonné náležitosti. Jedny z důležitých věcí, co v návrhu nesmí chybět, jsou ty, čeho se daná žádost týká, proti komu je návrh směřován, kdo jej činí a co navrhuje za změnu, vše musí být opatřeno datem a podpisem. Osoba, která podává žalobu ke správnímu soudu, musí ještě uvést své osobní údaje, aby nemohlo dojít k možné záměně. Žaloba, která nemá tyto zákonné náležitosti a nejsou odstraněny ani na výzvu soudu, bude soudem odmítnuta.

Řízení je pak zahájeno dnem, kdy návrh, který je správně podán došel k příslušenému správnímu soudu. Mezi hlavní účastníky řízení jsou navrhovatel (ten kdo žalobu podává), odpůrce (ten kdo se žalobě brání), a další osoby, o niž to stanoví SŘS. Osoba, která je účastníkem řízení má právo nahlížet do spisů, může soudu předkládat svá vyjádření ať už ústně či písemně a musí být řádně a včas informována o zásadních věcech v řízení před správním soudem. Ovšem může nastat situace, kdy nemá účastník procesní způsobilost a musí být v řízení zastoupen fyzickou nebo právnickou osobou či dokonce organizací, která takovou způsobilost má, to však nebrání i plně způsobilému účastníkovi se nechat v řízení zastupovat. Dalším důležitým bodem při řízení je, aby správní soud pohlížel na účastníky v jedné rovině a poskytl jim stejné možnosti, s tím souvisí například osvobození od některých soudních poplatků například cestovné nebo ušlý zisk.

Po podání návrhu má soud právo vydat předběžné opatření, které slouží jako pojistka, kterou může soud na návrh účastníka dočasně upravit vztahy mezi určitými osobami a ochránit tak navrhovatele před hrozící újmou. Jako příklad můžeme uvést, když podnikatel potřebuje tyto věci ke svému podnikání a může mu orgán způsobit značnou škodu a podnikatel se tak může bránit žádostí o předběžné opatření.

Aby mohl správní soud dojít ke spravedlivému rozhodnutí, musí proběhnout akt, který se nazývá dokazování, pomocí něhož soud rozhodne a pomůže také účastníkům potvrdit jejich tvrzení. Důkazy zajišťuje správní orgán, který byl příslušný k vedení řízení nebo ten, v jehož obvodu se nachází důkazní prostředek. Důkazy mohou být různého typu například listinné, nebo za pomoci svědecké výpovědi, či znaleckým posudkem a podobně, nejčastěji se provádějí písemnou formou, jelikož správní řízení se řídí zásadou písemnosti. Účastníci předkládají jen důkazy, které jsou pravdivé a souvisí s daným

řízením.

Ovšem mohou nastat situace, kdy soudní řízení nemusí skončit rozhodnutím, jelikož navrhovatel žaloby může během procesu řízení návrh zrušit, a to buď úplně, nebo jen částečně. Jedna z dalších situací, co může nastat je zastavení řízení, k tomu může dojít například z důvodu opožděného zaplacení soudních poplatků, navrhovatel prohlásí, že byl po podání návrhu postupem správního orgánu plně uspokojen. Přerušování řízení je také další možnost, ke které může v procesu dojít, a to zejména když účastník ztratí procesní způsobilost a není zastoupen, zákonný zástupce navrhovatele zemře, nebo navrhovatel je neznámého pobytu či sídla.

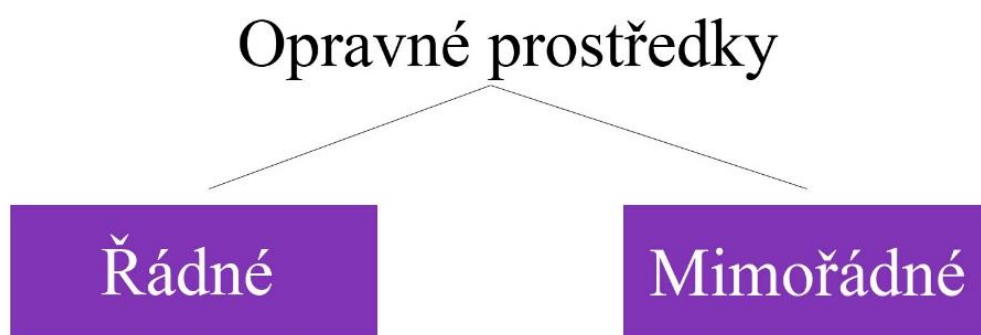
Správní soud zakončuje řízení nejčastěji rozsudkem, kterým se rozhoduje jen ve věci samé, v určitých případech jen usnesením, na kterém se musí dohodnout soudní senát a společně s ním musí souhlasit nadpoloviční většina členů. Usnesení má širší vymezení, proto není na něj kladen až takový důraz, co se formální stránky týká. Na rozdíl od usnesení rozsudek probíhá slavnostnější formou, vyhlašuje se jménem republiky a jsou na něj kladeny vyšší formální požadavky, ve většině případů je rozsudek veřejný a vždy je vyhotoven písemně, a to do jednoho měsíce. Rozsudek je vykonatelný v momentě, kdy, je účastníkům soudního řízení doručen, mimo jiné jsou v něm stanoveny lhůty plnění, které určí samotný soud.³¹

---

³¹ POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. s. 187-483. ISBN 978-80-7502-024-6.

4 Opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice

Opravné prostředky můžeme chápat jako procesní instituty, které mají přezkumný charakter. Nejčastěji se zahajují na základě žádosti účastníků řízení, anebo z úřední povinnosti takzvaně z podmětu správního orgánu. Hlavním účelem opravných prostředků je, aby umožnili poskytnout nápravu vadných, nezákonných, nebo dokonce nepřezkoumatelných rozhodnutí. Opravné prostředky se tradičně dělí na opravné prostředky řádné a mimořádné.

Graf č. 3: Rozdělení opravných prostředků ³²

Ovšem mezi nimi je v celku zásadní rozdíl. Zatímco opravné prostředky řádné můžeme podat proti nepravomocnému rozhodnutí, oproti tomu mimořádné podáváme v případě, kdy rozhodnutí je plně pravomocné. ³³

4.1.1 Řádné opravné prostředky

Jak už již bylo zmíněno, řádné opravné prostředky slouží výlučně vůči nepravomocným rozhodnutím, které je možné uplatnit pouze dokud, rozhodnutí nenabude právní moci. Řádné opravné prostředky jsou plně k dispozici všem účastníkům řízení. Mohou být podány jak fyzickou, tak právnickou osobou, která tvrdí, že byla zkrácena na svých právech předmětným rozhodnutím. Jestliže některý z účastníků řízení tento prostředek podá, musí o něm správní orgán zahájit řízení.

Řádné opravné prostředky mají devoluční a suspenzivní účinek. Abych tyto pojmy více přiblížil tak devoluční účinek znamená, že podáním opravného prostředku

³² Vlastní zdroj

³³ FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 99. ISBN 978-80-904083-1-9.

dochází automaticky k přesunu řízení na výše postavený správní orgán. To znamená, že o dané věci bude rozhodovat jiný správní orgán než ten, který rozhodoval v prvním stupni. Pojem Suspenzivní neboli odkladný účinek znamená, že za včasného podání řádného opravného prostředku nenabude napadené správní rozhodnutí právní moci. Účastníkům tak nezpůsobí žádné škody takzvaně tím, že nedojde ke změně nebo zániku práva a povinností. Mezi řádné opravné prostředky patří odvolání, který je zároveň nejčastěji využívaný opravný prostředek, dále pak rozklad, o jehož návrh je předložen ministrovi nebo vedoucímu ústředního správního úřadu, třetí a poslední řádný opravný prostředek je odpor.

Za zmínku také stojí řádné opravné prostředky, které jsou upraveny zvláštními zákony například námitka podle zákona o pomoci v hmotné nouzi, odpor proti příkazu a podobně. Tyto opravné prostředky mají podobný charakter jako odvolání, avšak se v mnohých věcech liší, a to zejména rozsahem a lhůtou k podání ve kterém je možné správní rozhodnutí napadnout. Některé z těchto prostředků nemíří proti správnímu rozhodnutí, ale proti úkonům, které správní orgán vykonává. Jako dalším ze zvláštních řádných opravných prostředků je stížnost, která je upravena v §175 správního řádu.³⁴ Stížnost můžeme podat například při nezdvořilém jednání úředníka, (zvyšování hlasu, tykání), při porušování etického kodexu (diskriminace, ponižování), nebo při nesprávném úředním postupu. (nezákonně odtazené vozidlo). Stížnost se podává správnímu orgánu, na jehož postup či chování si chcete stěžovat, nikdy ne anonymně. Podává se písemně, ústně, nebo elektronicky společně s uznávaným elektronickým podpisem. Vždy musí obsahovat určité náležitosti, kdo stížnost podává, kterému správnímu orgánu je stížnost určena, jaké věci se týká, co navrhuje a v neposlední řadě podpis. Správní orgán musí vyřídit stížnost nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy byla doručena. Jestliže se stížnost shledá důvodnou ať už celá nebo pouze její část správní orgán musí bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. Poté se o výsledku udělá záznam, který je následně zapsán do spisu. O těchto řádných opravných prostředcích se v bakalářské práci zmiňuji zejména z důvodu podání žaloby proti správnímu rozhodnutí, jelikož takovou žalobu můžete podat až ve chvíli, kdy u krajského soudu neuspějete se řádným opravným prostředkem, poté se žaloba proti rozhodnutí správního orgánu stane přípustnou.³⁵

---

³⁴ FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 99-100. ISBN 978-80-904083-1-9.

³⁵ Správní řízení: Jak a kdy podat stížnost na nevhodné chování úředníků?. *Frank Bold* [online]. Frank Bold, 17. 11. 2018 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: <https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/urady-a-soudy/styk-s-urady-ci-soudy/rada/jak-a-kdy-podat-stiznost-na-nevhodne-chovani-uredniku>

4.1.2 Mimořádné opravné prostředky

Za zmínku určitě stojí i mimořádné opravné prostředky, které pomohou osvětlit následující kapitoly jako je kasační stížnost a obnova řízení, které do mimořádných opravných prostředků proti rozhodnutí správnímu orgánu patří. Soudní řád správní dovoluje podat celkem dva mimořádné opravné prostředky, a to kasační stížnost a obnovu řízení, za pomoci, kterých mohou účastníci řízení napadnout pravomocné rozhodnutí soudu prvního stupně. Díky možnosti podat kasační stížnost se jednoznačně posílila soudní ochrana a také dává nový prostor ke sjednocení právních názorů, což je velice podstatné pro fungování veřejné správy.

Na mimořádné opravné prostředky se ne vždy vztahuje právní nárok na přezkum rozhodnutí, protože po případná změna či zrušení napadeného rozhodnutí pokaždé představuje mimořádně velký zásah do právního stavu, který již existuje. Rozhodnutí, které je pravomocné lze zrušit nebo změnit za pomoci mimořádných opravných prostředků vycházejících ze skutkového stavu, který existoval v době vydání přezkoumaného rozhodnutí. Hlavním společným účelem mimořádných opravných prostředků je náprava vad a pochybení, ke kterým mohlo v průběhu řízení dojít a které také mohly vyústit k vydání nezákonného rozhodnutí.³⁶

4.2 Správní žaloba

Správní žaloba neboli žaloba proti rozhodnutí správnímu orgánu je základní ochranný nástroj sloužící proti nezákonnému nebo nedostatečně odůvodněnému rozhodnutí správního orgánu.³⁷ Tato žaloba představuje první konkrétní žalobní typ, jehož úpravu můžeme najít § 65 až 78 SŘS, patří k nejčastějším používaným prostředkům kontroly a ochrany subjektivních práv ve veřejné správě, zároveň se také jedná o nejdůležitější a největší pracovní náplň správního soudnictví viz. příloha 1.

Správní žalobu podává ten, kdo tvrdí, že byl zkrácen na svých právech, a to buď přímo, nebo v důsledku porušení svých práv ke kterým potencionálně došlo v předchozím řízení činností správního orgánu. Žalobce se těchto případech domáhá, aby takové rozhodnutí bylo zrušeno. Ten, kdo byl potrestán za správní delikt například přestupek, ale i za jiné správní delikty včetně kárného, může požádat o zmírnění nebo prominutí trestu, považuje-li tento trest za zjevně nepřiměřený. O tomto kroku rozhoduje správní orgán,

---

³⁶ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015. s. 260. ISBN 978-80-7502-071-0.

³⁷ Správní žaloba proti rozhodnutí. *Vladimír Churcev* [online]. Praha: Mgr. Vladimír Churcev, 2022 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: <https://churcev.cz/zaloba-proti-spravnimu-rozhodnuti/>

který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti rozhodnutí. Je-li to nutné tak i vyslovení nicotnosti.

Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i sám účastník, který se účastní řízení a tvrdí-li, že byl zkrácen na svých právech, na které má nárok v důsledku toho, jak správní orgán postupoval, a to takovým způsobem, že to by mohlo vyústit v nezákonné rozhodnutí.

Než žalobce podá žalobu proti rozhodnutí správního soudu, musí dodržet určité základní podmínky. Jednou z takových podmínek je, že žalobce musí vyčerpat možnost podat řádný opravný prostředek ve správním řízení, které jsem více přiblížil ve výše zmíněných kapitolách. Teprve poté co žalobce neuspěje, se řádným opravným prostředkem bude mu jeho žaloba přípustná. Žaloba musí být podaná ve lhůtě stanové zákonem, což jsou v tomto případě dva měsíce ode dne, kdy mu správní orgán doručil neschválené rozhodnutí o řádném opravném prostředku. Ovšem existují výjimky, které ukládají zákony, v takových případech stanoví správní orgány kratší lhůtu. Mezi další předpoklady patří, že rozhodnutí není z přezkumu vyloučeno³⁸

Ve správním soudnictví se jako ústavní zásada, uplatňuje zásada „generální klauzule“, to znamená, že všechna rozhodnutí jsou přezkoumatelná, pokud to zákon výslovně nevylučuje. Sám soudní řád správní některé takové výluky procesní povahy schvaluje jsou například rozhodnutí pouze předběžné povahy, přezkum rozhodnutí o dávkách nemocenského pojištění stanoví. Je důležité poznamenat, že tyto výjimky jsou pouze výjimkami z obecných zásad přezkumu.

Správní akt musí splňovat zákonné požadavky, než o něm může soud jednat. Nejdůležitější je úplná a správná definice nároku, kromě správné identifikace napadeného rozhodnutí a uvedení toho, co by měl soud udělat. Správní žaloba mimo jiné musí obsahovat žalobní petit, ve kterém navrhovatel navrhuje, jak má soud v dané věci rozhodnout. V tomto případě se žalobce domáhá toho, aby konkrétní rozhodnutí správního orgánu bylo zrušeno, Petit není možné bez souhlasu soudu zpětně měnit a je formulován jako výrok rozhodnutí. Jako další důležitá náležitost je zmínit žalobní body, (skutkové a právní důvody) podle kterých si navrhovatel myslí, že rozhodnutí je nezákonné. Tyto žalobní body musí být uvedeny či rozšířeny do určené lhůty, jinak by na ně soud nemohl přihlížet. Tyto zmíněné zákonné náležitosti je nutné dodržet, v případě, když nejsou dodrženy a ani přes výzvu soudu je žalobce včas neodstraní, bude žaloba soudem odmítnuta.

---

³⁸ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 49-50. ISBN 978-80-7357-518-2.

Správní žalobu je třeba podat k místně příslušnému krajskému soudu, v jehož obvodu má správní orgán sídlo a který napadené rozhodnutí vydal.³⁹ Místně příslušný krajský soud vychází při svém rozhodování ze skutkového právního stavu, který tu byl v době, kdy správní orgán rozhodoval. Ovšem existují i výjimky, které můžeme nalézt v § 7 SŘS, stahují se zejména na věci důchodového pojištění a důchodového zabezpečení v této situaci je příslušný krajský soud ten, v jehož obvodu má žalobce bydliště.⁴⁰

Žalobní řízení je zpoplatněno soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč, který je nutné uhradit nalepením kolků v této hodnotě na originál žaloby. Žalobce, který spor vyhraje, má přirozeně nárok na náhradu veškerých výdajů, které musel během sporu účelně vynaložit, tedy uhrazené soudní poplatky, jakož i poplatky za právní zastoupení, cestovní výlohy k soudu, ušlý výdělek související se soudním sporem. Účastnit se slyšení atd. o tom, zda máte nárok na náhradu nákladů soudního řízení, rozhodne soud v rozhodnutí o návrhu, přičemž návrh musí být samozřejmě také potřebným způsobem doložen.⁴¹

Řízení se také mohou účastnit další osoby, jejichž práva jsou zveřejněním napadeného rozhodnutí dotčena. K tomu, aby se stal někdo účastníkem soudního sporu, je rovněž povinen výslovně uvést, že v žalobě uplatní svá práva. Pro řádné určení okruhu posuzovaných osob, kteří by přicházely v úvahu, je musí žalobce označit jako osoby již v řízení. Pokud by se v průběhu řízení ukázalo, že se tu taková osoba nachází, tak je soud povinen poučit danou osobu o svých právech, účastník dostane například možnost nahlížet do spisu, právo navrhnout důkazy před správním soudem, nebo být informován o průběhu soudního řízení.

Ještě v nedávné době, pokud neměl účastník řízení právnické vzdělání, musel jej zastupovat advokát. Toto nařízení už již bylo zrušeno, ovšem tento krok je stále doporučován, jelikož řízení před správními soudy není sice formálního charakteru, ale na správné a včasné formulaci žaloby a vymezení žalobních bodů pořád velmi záleží. A to nemluvím ani o pochybení, ke kterým může dojít z důvodu neznalosti a tato pochybení je v pozdějších fázích řízení velmi těžké napravit.⁴²

Správní soud posuzuje v žalobním řízení především právní otázky, ale na rozdíl

---

³⁹Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rozenim/pruvodce-rozenim/zaloba-proti-rozhodnuti-spravniho-organu>

⁴⁰ FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 218. ISBN 978-80-904083-1-9.

⁴¹Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rozenim/pruvodce-rozenim/zaloba-proti-rozhodnuti-spravniho-organu>

⁴² PIKOLA, P., JANSKA, V. *Správní právo prakticky*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. s. 86-87. ISBN 978-80-213-1819-9.

od předchozích případů může na návrh provádět důkazy, za pomoci, než objasní skutkovou stránku věci, ze kterých správní orgán vycházel. Nedostatky ve skutkových zjištěních ve správním řízení, které dříve nutně vedly k neplatnosti rozhodnutí, mohou být dnes částečně napraveny doplňujícím soudním dokazováním. Do jisté míry sice omezuje velké části soudů prostor, kterými soud mohl zrušit napadené rozhodnutí správního orgánu pro nedostatečná skutková zjištění. Pro podstatnou část věci však dokazování není potřeba a ztrácí i ten nejdůležitější smysl, kterým je vlastní ústní projednání věci u soudu. Zákon proto umožňuje soudu rozhodnout, aniž by bylo nařízeno jednání, pokud s tím ovšem obě strany sporu souhlasí.⁴³

Poslední fáze správní žaloby se nazývá rozhodnutí. Ve věci samé zpravidla rozhoduje soud rozsudkem, kterým se žaloba zamítne, nebo se napadené rozhodnutí zruší a věc se vrátí k dalšímu řízení ke správnímu orgánu. Tam, kde soud nerozhoduje ve věci samé, řízení skončí vydáním usnesení například odmítnutí žaloby. Soud rozhodnutí zruší, jestliže věc byla nesprávně posouzena (právně), nebo pokud skutkový stav je v rozporu s obsahem spisů či nebyl dostatečně zajištěn, dále také jestli rozhodnutí je nesrozumitelné a nepřezkoumatelné. Proti rozhodnutí soudu jsou opravné prostředky přípustné, pouze pokud to zákon stanoví.⁴⁴

Celé řízení se může ukončit i zvláštním způsobem, které můžeme nalézt v § 62 SŘS, které jmenuje se uspokojení navrhovatele, kde může správní orgán poté, co rozhodl a podal žalobu k soudu sám nahlédnout a posoudit, zda došlo k pochybení a porušení zákona a předpokládat, že bude žalobce s novým rozhodnutím spokojen. V případě takovéto situace se po vyjádření žalobce pomocí usnesení řízení zastaví a současně nové rozhodnutí nabude právní moci. Příčina sporu tak může být urychleně odstraněna.⁴⁵

Když krajský soud žalobě proti správnímu orgánu v rozsudku nevyhoví tak se poté podá kasační stížnost, kterou vám více přiblížím v pozdějších kapitolách k Nejvyššímu správnímu soudu.

---

⁴³Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rozenim/pruvodce-rozenim/zaloba-proti-rozhodnuti-spravniho-organu>

⁴⁴ PIKOLA, P., JANSKA, V. *Správní právo prakticky*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. s. 87-88. ISBN 978-80-213-1819-9.

⁴⁵Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rozenim/pruvodce-rozenim/zaloba-proti-rozhodnuti-spravniho-organu>

4.2.1 Vybrané druhy správních žalob

V průběhu vývoje správního soudnictví postupně vznikaly různé druhy správních žalob, některé jsou využívány velmi často, jiné naopak velmi zřídka. Obecně však můžeme říci, že čím více máme druhů správních žalob, tím máme účinnější právo na soudní ochranu před činností veřejné správy. Nová úprava správního soudnictví, která je účinná od roku 2003, nabízí účastníkům důkladnější ochranu před správními soudy a dává jim také více práv, než tomu bylo dříve. Mezi druhy správních žalob patří například:

- Řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu
- Řízení o ochraně před nezákonným zásahem
- Řízení o kompetenčním sporu
- Řízení ve věcech politických stran a hnutí
- Řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části
- Žaloba ve věcech samosprávy ⁴⁶

Tyto druhy správních žalob jsou podle mého názoru nejzajímavější a některé z nich se vám pokusím blíže přiblížit v následujících kapitolách.

4.2.2 Řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu

Mezi první druh žaloby, který bych tu chtěl zmínit je řízení o ochraně proti nečinnosti správního orgánu. V takovémto případě neposkytuje soud ochranu před aktivním konáním správního orgánu nýbrž naopak před nekonáním správního orgánu. Stejně jako o žalobě proti rozhodnutí rozhoduje místně příslušný krajský soud. Podle SŘS konkrétně podle § 79 „*Ten, kdo bezvysledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*“⁴⁷ To znamená, že žalobce musí nejprve vyčerpат prostředky ochrany, které vyplívají z příslušného zákona (např. správní řád), pomocí kterého probíhalo řízení před správním orgánem. Lhůta na podání této žaloby je jeden rok, která začíná běžet ode dne, kdy uplynula lhůta stanovená zvláštním zákonem. Pokud není taková lhůta stanovena, je

---

⁴⁶ WINTEROVÁ, A. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 4., aktualizované vydání. Praha: Linde, 2006. s. 453. ISBN 9788072015955.

⁴⁷Zákon č. 150/2002 Sb.: Zákon soudní řád správní. *Zákony pro lidi* [online]. AION CS [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150#cast3-hlava2>. § 79

počítán den, kdy správní orgán provedl proti žalobci poslední úkon. Zmeškání této lhůty není možné prominout. Při podávání žaloby je nutné uhradit poplatek ve výši 1000 Kč. Soud poté vydává rozhodnutí na základě zjištěného skutkového stavu. Pokud se žaloba stane důvodnou, soud nařídí za pomoci rozsudku povinnost vydat rozhodnutí, a to co v nejbližší lhůtě zpravidla se jedná o 30 dní, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Jestliže žaloba není důvodná, soud jí zamítne.⁴⁸

4.2.3 Řízení o ochraně před nezákonným zásahem

Řízení o ochraně před nezákonným zásahem je další druh žaloby, který řeší správní orgány. Pod pojmem zásah si můžeme představit neformální správní úkon, který je odlišný od správního rozhodnutí a zároveň se dotýká práv toho, kdo se domáhá ochrany před ním. Tato žaloba spadá do výčtu věcí, které se musí projednat a rozhodnout předčasně. Žalobu nemůže podat kdokoliv, ale jen ten, kdo tvrdí, že zásah byl zaměřen přímo proti němu anebo v jeho rámci bylo i proti němu přímo zasaženo. Na ochranu proti tomuto zásahu lze se domáhat pouze v případě, pokud nadále trvá, popřípadě hrozí-li jeho opakování.⁴⁹

Tak jako o žalobě proti nečinnosti rozhoduje místně příslušný krajský soud. Lhůta na podání této žaloby jsou dva měsíce ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o tomto nezákonném zásahu, tato lhůta se nazývá subjektivní. Nejpozději ji však můžeme podat do dvou let, a to od okamžiku, kdy k zásahu došlo, tuto lhůtu nazýváme objektivní. Soudní poplatek na podání této žaloby činí 1000 Kč. Krajský soud o podané žalobě před nezákonným zásahem může rozhodnout několika způsoby, pokud se lze domáhat ochrany jinými právními prostředky, nebo žalobce se domáhá určení, že zásah byl nezákonný, soud žalobu odmítne. Soud může řízení o žalobě zastavit, jestliže zjistí, že opakování zásahu už netrvá nebo nehrozí. Pokud se žaloba stane důvodnou, soud za pomoci rozsudku správnímu orgánu přikáže, aby byl obnoven stav před zásahem. Tomuto kroku se říká restituční výrok.

---

⁴⁸ FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 219–220. ISBN 978-80-904083-1-9.

⁴⁹ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 53. ISBN 978-80-7357-518-2.

4.2.4 Řízení o kompetenčním sporu

Další druh žaloby, který bych chtěl ve své práci zmínit je řízení o kompetenčním sporu. Od výše uvedených žalobních řízení se však značně liší, jelikož se jedná o řízení, jehož cílem není vyřešit konflikt, ale kompetenční spor mezi správním úřadem a orgánem zájmové, profesní, územní samosprávy, nebo mezi orgány samosprávy a ústředními státními orgány navzájem. Jako příklad můžeme uvést mezi orgánem obce a orgánem kraje. V § 133 správního řádu je upraveno řešení sporů o věcnou příslušnost, Pokud se ústředně správní úřady nedohodnou v dohodovacím řízení do 15 dnů, vzniká jim povinnost podat kompetenční žalobu.

Kompetenční spory jsou upraveny v § 97 SŘS. Řízení o kompetenčním sporu je zahájeno na návrh, který je oprávněn podat správní orgán, který se domnívá, že má pravomoc ve věci vydat rozhodnutí, nebo správní orgán, který odmítá svou pravomoc a přitom tvrdí, že náleží jinému správnímu orgánu, který svou pravomoc také popřel. Jako poslední, kdo má právo podat návrh o zahájení kompetenčním sporu je účastník řízení, o jehož právech a povinnostech mělo být ve správním řízení rozhodováno. Jelikož je toto řízení ovlivněno veřejným zájmem tak vzhledem k této okolnosti se žádný soudní poplatek neplatí.⁵⁰

Kompetenční spory můžeme rozdělit na kladné a záporné. Kladné řízení je zaměřeno na případy, kdy se více správních orgánů, domnívá, že mají pravomoc vydat rozhodnutí, tento spor se nazývá kladný, jedná se o ojedinělé případy, kdy účastník zjistí, že o jeho věci rozhodoval jak orgán státní správy, tak i orgán samosprávy. Ovšem nejčastější případy jsou právě ty záporné, kde obě stany sporu mají za to, že do jejich kompetence rozhodování nepatří.⁵¹ O kompetenčních sporech rozhoduje Nejvyšší správní soud v senátě, který vychází při svém posuzování z právního a skutkového stavu, který tu v době jeho rozhodnutí je. Nejvyšší správní soud projednává pouze žaloby, které jsou přípustné. Aby se žaloba stala přípustnou, musí splňovat určité podmínky. Jedna z prvních podmínek je, že se musí jednat o kompetenční spor, to znamená, že jedna strana musí popírat spornou pravomoc. Další podmínka je, že se nesmí jednat o zvláštní kompetenční spory, mezi soudem a správním orgánem, o těchto sporech rozhoduje zvláštní konfliktní senát. Nejvyšší správní soud poté rozhodne, zda je žaloba přípustná a pokud není, odmítne jí. Pokud se žaloba stane přípustnou, Nejvyšší správní soud

⁵⁰ FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 220–224. ISBN 978-80-904083-1-9.

⁵¹ Kompetenční žaloby. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rozenim/pruvodce-rozenim/kompetencni-zaloby>

rozsudkem určí, který ze správních orgánů má pravomoc vydat rozhodnutí ve věci uvedené v žalobě.⁵²

4.3 Kasační stížnost

Kasační stížnost patří do mimořádných opravných prostředků, sloužících proti pravomocnému rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým je v tomto případě soud krajský. Kasační stížnost je charakteristická širokou otevřeností, neboť je přípustná proti většině rozhodnutí, které krajské soudy vydaly. Za pomoci této stížnosti účastník, nebo osoba zúčastněná na řízení usiluje o zrušení rozhodnutí, které soud vydal. Kasační stížnost je upravena v § 102 v zákoně č. 150/2002 SŘS.⁵³ Jedná se o záležitost poměrně novou, do českého právního řádu byl zaveden až v souvislosti s přijetím již zmíněného SŘS. Před přijetím nebylo možné žádným způsobem napadnout či se bránit pravomocnému rozhodnutí soudu. Mezi hlavní důvody založení bylo, že právní úprava neodpovídala Evropské úmluvě o základních lidských právech a svobodách, který zakotvuje princip kontroly rozhodnutí orgánů veřejné moci.⁵⁴

Lhůta na podání kasační stížnosti je poměrně malá, jsou to jen dva týdny od doručení rozhodnutí krajským soudem. Kasační stížnost se podává u soudu prvního stupně, který vydal napadené rozhodnutí, ten poté udělá takzvané přípravné úkony, jedním z takových úkonů je, že vyzve stěžovatele k odstranění případných vad podání, dále také všem účastníkům řízení a osobám, které se na řízení účastní, doručí stížnost a v neposlední řadě jim krajský soud poskytne možnost vyjádřit se ke kasační stížnosti. Zároveň si vyžádá a nashromáždí všechny podklady a správní spisy, které jsou pro vydání rozhodnutí nezbytné. Krajský soud má pravomoc rozhodovat i o tom, pokud je v kasační stížnosti podána žádost o ustanovení zástupce. Poté co soud prvního stupně nashromáždí veškeré spisové materiály a učiní všechny tyto zmíněné kroky předloží zprávu k Nejvyššímu správnímu soudu, který o kasačních stížnostech rozhoduje. V tomto ohledu se kasační stížnost přestala podobat mimořádným opravným prostředkům a stala se z ní záležitost spíše ústavní stížnosti. Soudní poplatek za kasační stížnost je zpoplatněn částkou ve výši 5000 Kč, který je nutné do určité lhůty uhradit, jinak se řízení může zastavit. Stížnost musí také obsahovat určité náležitosti jako například označení

---

⁵² FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 223–224. ISBN 978-80-904083-1-9

⁵³ Základy soudního řízení správního: Kasační stížnost. *Businessinfo* [online]. Praha: CzechTrade, 30.04.2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/zaklady-soudniho-rizeni-spravniho-ggpi/5/>

⁵⁴ SLÁDEČEK, V. MELOTÍKOVÁ, P. *Aktuální otázky správního soudnictví*. Praha: Leges, 2012. s. 59. ISBN 978-80-87576-47-2.

rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Pokud stěžovatel návrh podá včas, ale v návrhu má jisté nedostatky, na které musí soud upozornit, návrhovatel má právo vady do měsíce odstranit.⁵⁵

Podání kasační stížnosti má ze zákona devolutivní účinek, to znamená, že o věcech, o kterých rozhoduje krajský soud se úroveň přesouvá na Nejvyšší správní soud. Oproti tomu suspenzivní účinek neboli odkladný, se v kasační stížnosti ze zákona nestává. Najdou se zde ovšem výjimky, kde zákon umožňuje za určitých podmínek přiznat odkladný účinek. Stěžovatel musí podat návrh, aby mu byl odkladný účinek uznán, jedná se například o kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany. Přiznáním odkladného účinku se účinnost napadeného rozhodnutí krajského soudu odkládá do doby, než je řízení u soudu ukončeno, nebo do odvolání odkladného účinku, který nabývá právní moci doručením účastníkům řízení.

V rámci celého řízení je zaveden princip, který se jmenuje koncentrační, díky němu nelze v řízení uplatňovat skutečnosti, které stěžovatel uplatnil poté, kdy krajský soud vydal napadené rozhodnutí. Nejvyšší správní soud rozhoduje zpravidla bez jednání, jestliže je případ složitější nebo to uzná za vhodné, může Nejvyšší správní soud nařídít jednání, ve kterém se provede dokazování, přičemž sám rozhodne, ze kterých navržených důkazů se dokazování provede, popřípadě může využít i důkazy, které nebyly účastníky navrženy.

Nejvyšší správní soud může o kasační stížnosti rozhodnout několika způsoby, a to usnesením řízení například z důvodu, kdy podavatel stáhl stížnost zpět, nebo včas nezaplatil soudní poplatek. Dále nejvyšší správní soud může stížnost odmítnout, když dojde k opožděnému podání, nebo je podána osobou, která k tomu není kompetentní. Je-li kasační stížnost shledána důvodnou, nejvyšší správní soud zruší rozhodnutí krajského soudu a současně mu ho i vrátí k dalšímu řízení, nebo o věci rozhodne samotný Nejvyšší správní soud.⁵⁶

Důvodů podat kasační stížnost může být hned několik, mohou to být například vady předcházejícího řízení. Vadou v řízení je například, když při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech

---

⁵⁵ Opravné prostředky proti rozhodnutí správních soudů. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rizenim/pruvodce-rizenim/opravne-prostredky-proti-rozhodnuti-spravnich-soudu>

⁵⁶ FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. s 228–234. ISBN 978-80-904083-1-9.

a je s nimi v rozporu nebo při zjišťování nedodržoval zákon, čímž také mohla být ovlivněna zákonnost dané skutkové podstaty. Mezi tyto nedostatky v řízení patří mimo jiné neúplné zjištění skutkového stavu, kdy správní orgán navzdory své povinnosti poskytnout určité důkazy neprovedl. Další vada, která u účastníků řízení může vyvolat podání kasační stížnosti je, když rozhodnutí je nepřezkoumatelné a popřípadě nesrozumitelné, s tímto ustanovením je však spojen problém. Jako důvod neprozkoumání je zde výslovně uvedena pouze nesrozumitelnost. Nutno podotknout, že se jedná o nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu, nikoli rozhodnutí soudu. Dále když rozhodnutí nemá dostatek důvodů. Do této kategorie vad řízení spadá i zmatečné řízení před soudem, to spočívá v tom, že chyběly podmínky v řízení, takovými podmínkami je například, že o dané věci rozhodoval vyloučený soudce, nebo byl soud nesprávně obsazen či rozhodl v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce. Jsou-li tyto důvody prokazatelné, správní orgán by měl rozhodnutí zrušit. Ovšem jsou zde situace, kdy podání návrhu kasační stížnosti není vždy přípustné, kasační stížnost musí vždy směřovat pouze proti výrokům rozhodnutí, o kterých krajský soud rozhodoval, nikdy ne proti důvodům na základě, kterých rozhodoval. Stěžovatel tedy musí jasně uvést, proti kterému konkrétnímu výroku kasační stížnost směřuje. Stížnost není také přípustná, když směřuje proti výroku o nákladech řízení, ty mohou být napadnuty pouze ve spojení s jiným výrokem soudu.⁵⁷

---

⁵⁷ MELZER, Filip. Důvody kasační stížnosti podle § 103 s. ř. s. – část I. *Epravo* [online]. Praha: EPRAVO.CZ, 29. 3. 2004 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/duvody-kasacni-stiznostu-podle-103-s-r-s-cast-i-24616.html/>

4.3.1 Statistiky kasačních stížností

Abych vám kasační stížnost ještě více přiblížil, přidal jsem k této kapitole ještě podkapitulu statistiky kasačních stížností za rok 2020, 2021 a 2022⁵⁸

Agenda	převzal	rozhodnuto	rozsudek	usnesení	jinak
kasační věci	4037	3785	2318	1340	127

⁵⁹ Tabulka č. 1 Statistiky kasačních stížností 2020

Zde v této tabulce můžeme vidět že za rok 2020 Nejvyšší správní soud převzal celkem 4037 kasačních stížností. Celkem rozhodl o 3785 ve kterých rozhodnul ve většině případů rozsudkem a o 1340 případech usnesením o zbytku rozhodl jiným způsobem. Zbylé nevyřešené kasační stížnosti se přesunuly do dalšího roku.

Agenda	převzal	rozhodnuto	rozsudek	usnesení	jinak
kasační věci	4012	3822	2414	1319	89

⁶⁰ Tabulka č. 2 Statistiky kasačních stížností 2021

V této tabulce z roku 2021, můžeme opět vidět, že Nejvyšší správní soud převzal podobné množství kasačních stížností jako v roce 2020, o 2414 případů rozhodl rozsudkem a o dalších 1319 kasačních případů rozhodl usnesením o zbylých 89 rozhodl jinak než rozsudkem a usnesením.

Agenda	převzal	rozhodnuto	rozsudek	usnesení	jinak
kasační věci	3135	3504	2401	1071	32

⁶¹ Tabulka č. 3 Statistiky kasačních stížností 2022

Jelikož je kasačních stížností velké množství, tak v častých případech se přesunují z dalšího roku, kde se postupně vyřeší. Proto zde soud za rok 2022 převzal jen 3135

⁵⁸ Statistiky. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud, 2023 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/statistiky>

⁵⁹ Zdroj vlastní

⁶⁰ Zdroj vlastní

⁶¹ Zdroj vlastní

příčemž rozhodl o 3504 případech. Nejčastěji rozhodl rozsudkem a 1071 případů vyřešil za pomoci usnesení a o 32 kasačních stížnostech rozhodl jinak.

4.4 Obnova řízení

Obnova řízení patří mezi další důležité mimořádné opravné prostředky. Slouží především k odstranění nedostatků ve skutkových zjištěních, které vyšly najevo až po vydání rozhodnutí. Obnova řízení je upravena v § 111–119 SŘS.⁶² Na rozdíl od kasační stížnosti je obnova schválena jen velmi zřídka, jelikož je přípustná jen v případech v řízení před nezákonným zásahem správního orgánu, respektive ve věcech politických stran a politických hnutí. Zahájení obnovy řízení může nastat jak na základě žádosti účastníka, tak z moci úřední. Pokud jde o nařízení z moci úřední tak obnovu řízení nařizuje správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Jedná se tak o nárokový opravný prostředek. Obnova řízení je složena ze dvou částí:

- Povolení obnovy řízení, v této fázi správní orgány posuzují, zda jsou dostatečné důvody, aby byla obnova řízení povolena. A řeší se především nové důkazy a skutečnosti, které vyšly najevo a účastník je bez své viny neuplatnil v původním řízení, tudíž by se mohl stát výsledkem řízení pro účastníka příznivějším.
- Řízení obnovené (nové rozhodnutí).

Ve výše uvedených dvou fázích rozhoduje stejný soud, který již ve věci rozhodoval v posledním stupni, jehož řízení je navrhováno obnovit.⁶³ Hlavní podmínkou zahájení obnovy řízení ve věci samé je případné zlepšení výsledku pro navrhovatele. Navrhovatel by si měl zejména uvědomit a předběžně vyhodnotit, zda svůj návrh má o co opřít ve vztahu ke skutkovému stavu, který soud vzal za základ svého původního rozhodnutí.⁶⁴

Při podávání mimořádného opravného prostředku, musí být dodrženy určité lhůty v případě obnovy řízení, jsou to nejpozději tři měsíce ode dne, kdy se účastník dozvěděl o důvodech pro obnovu řízení, můžeme jí také nazvat subjektivní lhůta. Subjektivní lhůta je stanovena v řízení individuálně, jelikož každý z účastníků se o důvodu může dozvědět v jiné době. Naopak lhůta objektivní je stanovena pro všechny účastníky řízení, tato lhůta

---

⁶² Zákon č. 150/2002 Sb.: Zákon soudní řád správní. *Zákony pro lidi* [online]. Praha: AION CS [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150#cast3-hlava3>. § 111 - § 120

⁶³ Opravné prostředky proti rozhodnutí správních soudů. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rozenim/pruvodce-rozenim/opravne-prostredky-proti-rozhodnuti-spravnich-soudu>

⁶⁴ POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. s. 1076-1078. ISBN 978-80-7502-024-6.

trvá tři roky ode dne právní moci, kdy bylo rozhodnutí napadeno. Obě tyto lhůty mohou propadnout a právo podat návrh na obnovu řízení může zaniknout. Návrh na obnovu řízení nemá žádný odkladný účinek, existuje ovšem výjimka, a to v případě, když by účastníkovi řízení, nebo veřejnému zájmu hrozila vážná újma, kterou rozumíme například velký dopad na veřejné mínění.⁶⁵

Jak už bylo výše zmíněno, žádost na obnovu řízení podává účastník, popřípadě jeho právní zástupce u kteréhokoliv správního orgánu, který ve věci rozhodoval. Pokud je žádost podána u nepříslušného správního orgánu, správní orgán musí žádost bezodkladně postoupit k orgánu příslušnému. Stejně jako kasační stížnost musí mít žádost o obnovu řízení určité náležitosti. Žadatel musí především uvést základní informace včetně své identifikace, aby nedošlo k nějaké případné záměně, dále musí uvést, kdo žádost podává, které věci se to týká a co navrhuje. Důležité je zařadit do své žádosti hlavní důvod, na základě, kterého je možné řízení obnovit. Důvod musí být podložen důkazy či náležitostmi, které jsou podstatné pro dané řízení.

Pro obnovu řízení máme celkem tři hlavní důvody, které jsou upraveny v § 110 odst. 1 SŘS. Prvním důvodem je zejména nová situace, ze které vyšly najevo skutečnosti, nebo se objevily, dříve neznáme důkazy, které v minulém řízení nemohl účastník použít, a jsou mu ku prospěchu. Ovšem tato skutečnost či důkaz musely existovat již v době, kdy rozhodnutí ještě nenabylo právní moci a zároveň nebyly známy účastníkům řízení, ani správnímu orgánu. Příkladem této situace může být, že se dodatečně přihlásí důležitý svědek spáchaného přestupku. Správní orgán připouští pouze některé skutečnosti a důkazy, které jsou účastníkovi ku prospěchu a zároveň vyšly najevo již původním řízením, dále připouští také důkazy, které uplatnil jiný účastník.⁶⁶

Není však možné připustit důkazy které nastaly po skončení původního řízení. Za původní řízení je považováno řízení před správním orgánem v prvním stupni, jakož i řízení o odvolání. Správní úřad proto neuznává skutečnosti nebo důkazy, které vyšly najevo po právní moci původního rozhodnutí. Správní orgán rovněž nepřihlíží ke skutečnostem, respektive k důkazům, které účastník použil v odvolacím řízení v souladu s § 82 odst. 1 písm. 4 správního řádu.

Jako dalším důvodem jsou provedené důkazy, které se ukázaly být nepravdivými. Za nepravdivé důkazy se myslí nesprávné či zkreslené důkazy, jež znemožňují správnímu

---

⁶⁵ SKULOVÁ, S. a kol. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. s 289–294. ISBN 978-80-7380-110-6.

⁶⁶ Základy soudního řízení správního: Kasační stížnost. *Businessinfo* [online]. Praha: CzechTrade, 30.04.2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/zaklady-soudniho-řízení-správního-ppbi/5/>

orgánu učinit správný úsudek o projednávané věci. Za nepravdivé důkazy považujeme například podvržené listiny, nepravdivé svědecké výpovědi a podobně. Tyto důkazy neodpovídají realitě ať celé nebo pouze jen z části, ale důležité je, že důkazy neodpovídají skutečnostem a mohou ovlivnit výsledek rozhodnutí.

Jestliže soud shledá nějaký z důvodů za pravdivý, tak pomocí usnesení vydá povolení k obnově řízení. Nicméně pokud soud povolí obnovu řízení, pak se soud řídí původním návrhem, který tu byl v době jeho původního rozhodnutí, nelze ho proto možno měnit. Co se ovšem mění jsou nové důkazy, nebo svědectví, které mohou původní rozhodnutí změnit. Soud poté vydá rozhodnutí ve věci, které nahrazuje původní rozhodnutí tohoto soudu. V novém rozhodnutí nejde o nápravu nedostatků již přijatého rozhodnutí, nýbrž o nové posouzení pravomocně rozhodnuté věci.⁶⁷

4.5 Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Aby bakalářská práce nebyla jen na teoretické bázi rozhodl jsem se popsat případ ze sbírky rozhodnutí nejvyššího správního soudu, kde vám ukážu, jak opravné prostředky proti rozhodnutí ve správním soudnictví fungují.

Jako příklad jsem si vybral obranu spotřebitele a nekalé obchodní praktiky. Tato věc se týkala společnosti DOMARA s.r.o. proti České obchodní inspekci o přestupku o kasační stížnosti žalobkyně. Žalobkyně v roce 2017 provozovala webové stránky, které se tvářily jako běžný a spolehlivý e – shop. Webové stránky ovšem sloužili pouze k nabídce zboží, jako takzvaný katalog, kde byly uvedené ceny a všeobecné obchodní podmínky. Žalobkyně nechtěla mít z těchto stránek plně funkční e – shop. Později začala používat nový internetový obchod, který byl vytvořený na jiné webové adrese. Žalobkyně uvádí, že na to na svých stránkách výrazně upozorňovala a běžný zákazník si na nich nikdy nic neobjednal.

V roce 2017 Česká obchodní inspekce (respektive inspektorát pro Královehradecký a Pardubický kraj) zahájil se žalobkyní řízení, které skončilo dne 21.1. 2019 rozhodnutím ve prospěch Inspektorátu. Podle § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele žalobkyně spáchala přestupek a inspektorát ji za to uložil pokutu ve výši 10 000 Kč. Přestupku se žalobkyně dopustila tím, že porušila zákaz používání nekalých obchodních praktik podle zákona o ochraně spotřebitele. A to konkrétně ke dni 17. 7. 2017, kde uváděla dobu doručení 2-7 pracovních dní od odeslání objednávky, ačkoliv

---

⁶⁷ POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Leges, 2014. Komentátor. s. 1087-1092. ISBN 978-80-7502-024-6

spotřebiteli nemohlo být jasné, zda se odesláním objednávky rozumí odeslání objednávky zákazníkem, nebo odeslání objednaného zboží zákazníkovi. Teprve až během správního řízení se dal e – shop do provozu a byla vytvořena první objednávka. Hlavní předmětem sporu byla především otázka, jaký význam dát tomu, že žalobkynin e-shop sice fungoval, ale i s přispěním žalobkyně jej nikdo fakticky nevyužíval.

Žalobkyně podala proti rozhodnutí inspektorátu odvolání, které ústřední inspektorát zamítl. Poté podala i žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové, který rozhodnutí žalované zrušil. Jelikož se Nejvyššímu správnímu soudu nelíbilo rozhodnutí, které krajský soud vydal tak rozsudek ze dne 9.6. 2021 zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení. NSS upozornil krajský soud, aby samostatně posoudil otázku naplnění materiální stránky přestupku, tedy společenské škodlivosti jednání. Následně krajský soud v novém řízení ve věci znovu rozhodl a žalobu dne 27.8. 2021 tentokrát rozsudkem zamítl.

Stěžovatelka podala proti tomuto rozsudku kasační stížnost, ve které prohlašovala, že svým prohřeškem nenaplnila ani formální ani materiální stránku přestupku a znovu upozorňovala že stránka slouží jen jako katalog, na kterém neměla skutečné zákazníky a také namítala že formulace odeslání objednávky byla jednoznačná. Poté žalovaná jen stručně navrhla kasační stížnost zamítnout, protože všechny znaky přestupku stěžovatelka naplnila a škodlivost jednání se žalované promítla do výše pokuty. Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a rozhodnutí žalované zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že projednávaná věc se zcela odchyluje od toho, co měl zákon o ochraně spotřebitele upravovat. Podle § 24 odst. 1 písm. stěžovatelovo chování nedosáhlo míry společenské škodlivosti, kterou by bylo možné považovat za trestný čin a) zákona na ochranu spotřebitele. Stěžovatel od počátku správního řízení poukazoval na všechny zvláštní okolnosti případu a žalovaný tyto zcela konkrétní okolnosti plně nezohlednil. Nejvyšší správní soud doufá, že tak průměrná obchodní pochybení jako v tomto případě dokáže žalovaný v budoucnu odlišit od skutečných škodlivých činů a nezaměřovat se v praxi na triviální věci, ale skutečně je podle zákona trestat.⁶⁸

---

⁶⁸ OCHRANA SPOTŘEBITELE: NEKALÉ OBCHODNÍ PRAKTIKY; SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ: MATERIÁLNÍ STRÁNKA PŘESTUPKU. *Sbírka rozhodnutí nejvyššího správního soudu* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud, 11/2022 [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: <https://sbirka.nssoud.cz/cz/ochrana-spotrebitele-nekale-obchodni-praktiky-spravni-trestani-materialni-stranka-prestupku.p4459.html?q=P%C5%99estupek>

5 Komparace správního soudnictví ve vybraných zemích EU

Pro komparaci správního soudnictví jsem si vybral dvě země, které jsou nám velmi blízké, jedná se o Německo a Polsko. Důvodem výběru právě těchto zemí bylo především to, že se jedná o naše blízké sousedy a mimo jiné nás spojují i společné historické události, tradice a kulturní okamžiky. Navíc všechny tyto tři státy mají společné i to že správní soudnictví vzniklo z jihoněmeckého typu. I přes to se však úprava ve správním soudnictví značně liší. V rámci této práce bych chtěl komparovat především správní žaloby a opravné prostředky ve správním soudnictví, které tyto země mohou využít proti rozhodnutí správních orgánů.

5.1 Správní soudnictví v Německu

Ve druhé polovině 19. století vznikly v Německu dvě silné tradice správní soudnictví. První tradice se nazývala jihoněmecká, která byla do značné míry ovlivněna francouzským správním modelem. Druhá pruská ta byla ovlivněna anglickým modelem správního soudnictví. Současné pojetí správního soudnictví v Německu je tedy výsledek kombinace právě zmíněného francouzského a anglického modelu z niž se zformoval jihoněmecký a pruský model. Německé správní soudnictví je i přes některé určité odlišnosti velmi podobné českému správnímu soudnictví.

Správní řízení v Německu je zahájeno podáním žaloby, kterých se účastní jak žalobce, tak i žalovaný, popřípadě osoby, které jsou přizvané soudem například osoby jejíž zájmy budou rozhodnutím dotčeny. Žaloba musí být přípustná a důvodná. V německém správním řízení se prosazuje zásada materiální pravdy, vyšetřovací a zásada volného hodnocení důkazů. Správní soud je povinen zkoumat z úřední povinnosti skutkový stav, k němuž soud přidá účastníky, ale na jejich návrhy ani vyjádření nemusí brát ohled. Pokud není stanoveno jinak, řízení je rozhodováno na základě ústního jednání, bez něj může být rozhodnuto pouze když s tím účastníci plně souhlasí, nebo tehdy, kdy případ není některak skutkově komplikovaný a jeho skutkový stav je objasněn. Správní soud rozhoduje nejčastěji ve formě rozsudku (Urteil), pokud není stanoveno jinak.

Německý systém správního soudnictví rozlišuje několik druhů správních žalob. První žaloba se nazývá odpůrčí (Anfechtungsklage), neboli žaloba proti správnímu aktu. Hlavním cílem této žaloby je plné, nebo částečné zrušení právě napadeného správního aktu, který poškozuje práva žalobce. Jedná se o nejčastěji používanou žalobu proti

správnímu rozhodnutí a je zároveň obdobou české žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. V Německu jí může podat pouze ten, jehož subjektivní právo a veřejné právo bylo daným rozhodnutím porušeno. ⁶⁹

Další typ žaloby bychom do českého jazyka přeložili jako žaloba proti nečinnosti správního orgánu (Verpflichtungsklage), neboli žaloba na splnění povinnosti, pomocí které se žalobce domáhá, aby správní soud nařídil správnímu orgánu vydat správní akt. Tato žaloba může být namířena jak proti spolku, tak spolkové zemi nebo korporaci, které požadovaný správní akt opomněli vydat nebo jeho vydání zamítli. Žalobu smí podat pouze ten, kdo tvrdí, že nevydáním správního aktu byl poškozen na svých právech. Lhůta na podání této žaloby činí jeden měsíc od vydání rozhodnutí. ⁷⁰

Třetí žaloba určovací (Feststellungsklage), určuje, zda právo existuje či nikoliv. Hlavní podstatou této žaloby je určení, zda existuje či neexistuje určitý právní vztah. Určovací žalobu můžeme také podat v rámci vyslovení nicotnosti napadeného správního aktu. Lhůta na podání této žaloby není nikterak stanovena, ovšem žalobce musí prokázat oprávněný zájem, tím je myšleno každý zájem, který je ekonomického nebo nehmotného charakteru a má schopnost zlepšit postavení dotčené osoby. ⁷¹

Obecná žaloba na plnění (Leistungsklage) je čtvrtým typem žaloby, jehož právní úprava není v zákoně před řízením správního soudu upravena, ale možnost jeho podání lze dovolit z některých ustanovení. Její podstatou je požadavek žalobce, aby žalovaný něco vykonal, strpěl nebo naopak se něčeho zdržel, přičemž tento úkon není správním aktem. V Případě obecné žaloby na plnění může být žalovaným správní orgán tak i jednotlivec. Lhůta na podání této žaloby je v německém správním soudnictví neomezená, a to i v případě vyčerpání všech opravných prostředků ve správním řízení. ⁷²

Poslední typ žaloby, který bych chtěl v této kapitole zmínit je preventivní zdržovací a určovací žaloba. Hlavní cíl této žaloby je především ochrana práv proti budoucímu postupu správních orgánů. Žalobce se také u soudu, může domáhat, aby svým rozhodnutím určil, že správní orgán není do budoucna oprávněn k vydání či nevydání konkrétního správního aktu. Předpoklad na podání této žaloby je stále trvajícím spor mezi občanem a správním orgánem. Tyto druhy některých žalob jsou velmi blízké české úpravě

---

⁶⁹ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 193-195-44. ISBN 978-80-7357-518-2.

⁷⁰ WÜRTEMBERGER, T. *Verwaltungsprozessrecht*. 2. Auflage. München: C. H. Beck, 2006. s. 110. ISBN 110 978-3-406-72634-7.

⁷¹ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 197-198. ISBN 978-80-7357-518-2.

⁷² IPSEN, J. *Allgemeines Verwaltungsrecht*. 4. Auflage. Köln: Carl Heymanns Verlag, 2005. s. 321-322. ISBN 978-3-8006-6446-7.

a v určitých bodech je znát i inspirace od českého právního systému.⁷³

Co se opravných prostředků v německém správním soudnictví týká, jsou do určité míry odlišné od českých. Na rozdíl od Německa není v České republice připuštěn řádný opravný prostředek proti rozhodnutím správních soudů. V obou těchto zemích platí zásada zákazu *reformatio in peius* neboli to, že soud nemůže rozhodnout v neprospěch osoby, která opravný prostředek podala. Německé správní soudnictví zná celkem tři kategorie řádných opravných prostředků jsou jím odvolání (Berufung), které slouží jako opravný prostředek proti rozhodnutím soudů nejnižšího stupně. Mimo jiné se jedná o opravný prostředek, který slouží proti konečným nebo částečným, popřípadě předběžným rozsudkům. Podání odvolání je v německém správním soudnictví omezeno svojí přípustností, o kterém rozhoduje vrchní soud, ještě předtím, než rozhoduje o samotném odvolání. Jestliže správní soud rozhodne o přípustnosti odvolání tak musí být podáno ve lhůtě jednoho měsíce od vydání rozhodnutí. Odvolací řízení končí odmítnutím nepřipustného odvolání nebo zrušením napadeného rozhodnutí a postoupením věci správnímu soudu prvního stupně, který provede dokazování za pomoci, něhož vydá nové rozhodnutí.

Jako další opravný prostředek je revize, která slouží jako prostředek proti rozhodnutí vrchních správních soudů vydaných v druhé instanci. Stejně jako odvolání musí být revize připuštěna, a to ze zákonem stanovených důvodů. O připuštění rozhoduje vrchní správní soud, nebo spolkový správní soud. Důvody o připuštění revize jsou jasně stanoveny. V revizním řízení nelze brát v úvahu nové skutečnosti, jelikož se případ přezkoumá jen z právního hlediska. Pokud je revize odůvodněna může Spolkový správní soud rozhodnutí zrušit a vrátit věc k novému projednání. Jako další opravný prostředek v německém správním soudnictví je stížnost, pomocí které můžeme napadnout rozhodnutí správního soudu nejnižšího stupně, která nejsou rozsudkem nebo předběžným opatřením, dále také není přípustná proti rozhodnutím vrchního správního soudu. Jediným mimořádným opravným prostředkem proti rozhodnutí je obnova řízení (Weideraufnahme des Verfahrens), Obnova řízení je povolena jen velmi zřídka, a to za splnění velmi přísných podmínek. Je tedy důležité říci, že česká právní úprava na rozdíl

---

⁷³ WÜRTEMBERGER, T. *Verwaltungsprozessrecht*. 2. Auflage. München: C. H. Beck, 2006. s. 189. ISBN 110 978-3-406-72634-7.

od německé nemá žádné řádné opravné prostředky ve správním soudnictví a stojí pouze na mimořádných opravných prostředcích čímž se od Německa velmi lišíme.⁷⁴

5.2 Správní soudnictví v Polsku

České a polské správní soudnictví je v mnoha ohledech velmi shodné, i přestože v mnoha věcech panují velké rozdíly, tak se mohou obě země navzájem inspirovat. Oba tyto státy totiž vychází z jihoněmeckého typu správního soudnictví tudíž je pochopitelné, že ve správním soudnictví nacházíme mnoho podobností. Největší podobnosti mezi českým a polským správním soudnictví se projevily až po první světové válce kdy byl stejně jako v České republice uplatněn rakouský vzor, který byl později zrušen. V roce 1980 došlo v Polsku k obnově obecného správního soudnictví, zatímco u nás až o 9 let později.⁷⁵

Co se týká organizace polského správního soudnictví polští zákonodárci zastávají na rozdíl od České republiky jiný přístup. Mají zde zaveden princip dvojinstančnosti, kterým se snaží minimalizovat možná pochybení, které mohou nastat v rozhodnutí soudu prvního stupně. Polské správní soudnictví je složeno ze správních soudů vojvodství (Wojewódzkie Sądy Administracyjne WSA), kterých je na území Polské republiky celkem 16 a Nejvyššího správního soudu (Naczelny Sąd Administracyjny NSA), tyto soudy provádí kontrolu nad činnostmi veřejné správy. Tento Nejvyšší správní soud je v Polsku vrcholným orgánem správních soudů a stejně jako České republice rozhoduje i o kasačních stížnostech.⁷⁶

Oproti Polsku má Česká republika jednoinstanční řízení, ve kterém jsou povoleny pouze mimořádné opravné prostředky proti pravomocným rozhodnutím což je podle mého názoru více přehlednější. Z tohoto můžeme usoudit, že je organizace polského správního soudnictví od Českého velmi odlišná. Tak jako ve většině demokratických zemích rozhodují i polské soudy o žalobách, abychom uvedli příklad jedná se například o žaloby proti správním rozhodnutím, o žalobách proti usnesením vydaných ve správním řízení, o žalobách proti nečinnosti, o žalobách proti aktům místního práva a územní samosprávy a mnoho dalších.

V Polské republice rozlišuje zákonná úprava opravné prostředky na opravné

---

⁷⁴ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 197-198. ISBN 978-80-7357-518-2.

⁷⁵ KRYSKA, D. *Srovnání českého a polského správního soudnictví*. Praha. Universita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. s. 34-46. ISBN 978-80-87146-80-4

⁷⁶ KNYŚIAK-MOLCZYK, H. *Skarga kasacyjna w postępowaniu sądownoadministracyjnym*. 2. wydanie. Warszawa. LexisNexis, 2010. s. 168-172. ISBN 978-83-7620-441-3.

a odvolací. Oba tyto druhy cílí ke změně nebo ke zrušení napadeného soudního rozhodnutí. Jsou charakteristické svým devolutivním a suspensivním účinkem což se odráží na organizaci polského správního soudnictví co by dvoustupňového systému. Do opravných prostředků odvolacích patří kasační stížnost (skarga kasacyjna), která je zároveň řádný opravný prostředek. Lze ji podat proti rozhodnutí, které správní vojvodský soud vydal. Kasační stížnost může podat jak účastník správního řízení, ale i také osoby, které jsou k tomu legitimované jako například prokurátor, dětský ombudsman. Stejně jako v české úpravě musí být osoba zastupována, přičemž má polská právní úprava zvláštní specifikum a tím je, že kasační stížnost musí být sepsaná a podepsaná právě zmíněním zástupcem jako je například advokát nebo právní poradce. Polský Nejvyšší správní soud chce tímto způsobem eliminovat některé kasační stížnosti, které nejsou odůvodněné.

Kasační stížnost se podává v Polsku primárně ze dvou důvodů:

- porušení hmotného práva jeho chybným výkladem nebo nesprávnou aplikací,
- porušení ustanovení o řízení, v případě, že tato vada mohla mít podstatný vliv na výsledek řízení

Oproti České republice, je důvodů podat kasační stížnost méně ovšem rozhodnutím Nejvyššího správního soudu povolilo napadnout i vady předcházejícího řízení před správním orgánem, které vojvodský soud při svém rozhodování nepřijal, tím pádem podání kasačních stížností je v obou zemích na stejné úrovni. Kasační stížnost se podává u vojvodského správního soudu, který má právo jí v určitých případech odmítnout. Ovšem ve většině případech jí postoupí právě k zmíněnému Nejvyššímu správnímu soudu, který o ní může rozhodnout následovně. Pokud nejsou důvody kasační stížnosti řádně specifikovány soud tuto žalobu zamítne. Jestliže Nejvyšší správní soud neshledá důvody k jejímu odmítnutí, začne kasační stížnost projednávat. Dále o ni může rozhodnout tak, že napadené rozhodnutí zruší a vrátí věc k dalšímu projednávání k soudu prvního stupně. Pokud došlo k porušení pouze hmotného práva Nejvyšší správní soud může rozhodnutí zrušit zcela sám ve věci rozhodnout.⁷⁷

Druhým řádným opravným prostředkem je stížnost. Tento opravný prostředek slouží proti procesním rozhodnutím polských vojvodských soudů. Stížnost má devolutivní a suspensivní účinek, nemusí to však platit vždy. Lhůta na podání stížnosti činí 7 dní, při případném zmeškání si stěžovatel může požádat o prodloužení lhůty.

---

⁷⁷ KRYSKA, D. *Srovnání českého a polského správního soudnictví*. Praha. Universita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. s. 156-198. ISBN 978-80-87146-80-4

Stížnost se podává u soudu, jež napadené usnesení vydal, přičemž tato stížnost nemusí být nějak odůvodněna, ne ale když se jedná o výjimku proti usnesení o zamítnutí kasační stížnosti. Ta musí být naopak odůvodněna velmi řádně. Jestliže je stížnost jednoznačná rozhodne o ni vojvodský soud, které napadené rozhodnutí zruší a věc znovu projedná. Pokud je stížnost složitější postoupí stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, který o ní pak následně rozhodne.⁷⁸

Polská úprava zná i mimořádné opravné prostředky, které směřují proti pravomocným rozhodnutím soudů. Jedná se o žalobu na obnovu řízení, která směřuje proti meritornímu rozhodnutí neboli rozhodnutí ve věci samé. Mezi hlavní důvody na podání obnovy řízení jsou důvody zmatečnosti v původním řízení dále pak restituční důvody, to mohou být například důkazy, které byly získány způsobem, který je nezákonný. Posledním důvodem k podání obnovy řízení je nesoulad s ústavními právními předpisy nebo mezinárodními smlouvami. Obnovu řízení lze zahájit na návrh účastníka, poté ho projedná příslušný soud, jež vydal napadené pravomocné rozhodnutí. I v tomto případě je řízení rozděleno do různých fází, přičemž nejprve se posuzuje přípustnost stížnosti. Pokud je tato podmínka splněna, věc se znovu projedná a ve třetím kroku se napadené rozhodnutí změní nebo, popřípadě zruší.

Další mimořádný opravný prostředek se nazývá žaloba na prohlášení protiprávnosti pravomocného rozhodnutí. Jedná se o takzvaný zbytkový opravný prostředek, který směřuje proti pravomocným rozhodnutím. Tato žaloba slouží k výhradně proti vojvodským soudům, které vydali pravomocné rozhodnutí a současně s ním způsobili škodu a nelze využít k nápravě jiný opravný prostředek. Tento druh žaloby můžeme podat i u Polského Nejvyššího správního soudu, jestliže došlo k porušení práv Evropské Unie. Hlavní důvody na podání této žaloby jsou zejména porušení hmotného a procesního práva, které ovlivnilo rozhodnutí, a způsobilo žalobci škodu. O tomto mimořádném opravném prostředku rozhodne Nejvyšší správní soud, který za pomoci rozsudku shledá, nebo naopak vyvrátí jeho důvodnost.⁷⁹

---

⁷⁸ SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. s. 137-139. ISBN 978-80-7357-518-2.

⁷⁹ KRYSKA, D. *Srovnání českého a polského správního soudnictví*. Praha. Universita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. s. 190-193. ISBN 978-80-87146-80-4.

Závěr

Správní soudnictví je nedílnou součástí soudního systému i přestože nepatří do základní soudní soustavy České republiky. Správní soudnictví v ČR tvoří důležitou součást státní moci a je zřízeno především k ochraně občanů před újmou a pochybení institucí státní správy. Lidé, kteří nesouhlasí s rozhodnutím správního soudu a považují ho za nesprávné mohou za určitých podmínek využít opravných prostředků za pomoci nichž se mohou pokusit o změnu původního rozhodnutí soudu. Každý občan by měl podle mého názoru vědět, jak této nápravy docílit. K tomu by měla sloužit tato bakalářská práce, která se zabývala problematikou opravných prostředků proti rozhodnutí ve správním soudnictví v České republice.

Primárním cílem této bakalářské práce bylo podrobně analyzovat a definovat platnou právní úpravu správního práva v ČR se zaměřením na opravné prostředky ve správním řízení. Tento cíl se úspěšně podařilo naplnit za pomoci odborné literatury a zdrojů týkající se této problematiky. Poté došlo vytvoření a shrnutí opravných prostředků proti rozhodnutí soudů a následné využití opravných prostředků proti rozhodnutí v praxi.

Úspěšně se podařilo naplnit i druhotný cíl bakalářské práce, jehož úkolem byla komparace právní úpravy opravných prostředků ve vybraných zemích. Pro naplnění tohoto cíle jsem si vybral dvě země, které jsou nám velmi blízké, a to Německo a Polsko. Na základě podrobného rozboru jsem zjistil, že i přes všelijaké odlišnosti mají všechny právní úpravy stejný základ a cíl, který je ochrana práv jednotlivců a ochrana objektivního práva. Co se týká oblasti opravných prostředků, autor zjistil, že jejich přítomnost je jak v České republice, tak v ostatních zemích velice důležitá, jelikož umožňuje napravit případná pochybení a neměla by v žádném systému chybět.

Práce je členěna na pět hlavních kapitol a několik podkapitol, kde autor zmiňuje pojmy jako je například správní soudnictví, jeho historie, prameny právní úpravy, organizace správních soudů, místní a věcná příslušnost, řízení ve správním soudnictví, Nejvyšší správní soud, krajské soudy, správní žaloby, kasační stížnost, obnova řízení správní soudnictví v Německu a Polsku a mnoho dalšího.

Tato bakalářská práce byla pro autora velkým přínosem, neboť autor zjistil velké zdroje informací a využití opravných prostředků proti rozhodnutí v praxi. Dále by práce mohla sloužit jako učební či metodický materiál pro školy, které jsou zaměřené na obor správní právo, kde by studenti získali základní přehled o dané problematice. Autor také

doufá, že by tato bakalářská práce mohla pomoci široké veřejnosti lépe se orientovat v opravných prostředcích a pomohla by občanům co jsou nespokojeni s rozhodnutím soudů využít opravné prostředky v praxi.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ADAMOVÁ, K. *Dějiny českého soudnictví od počátků české státnosti do roku 1938*. Praha: Lexis Nexis CZ, 2005. 231 s. ISBN 90-86920-07-0
2. FOLTAS, T., HLOUCH L. *Základy správního procesu*. Brno: Václav Klemm - Vydavatelství a nakladatelství, 2009. 239 s. ISBN 978-80-904083-1-9.
3. HENRYCH, D. a kol. *Správní právo*. Obecná část. 5., rozšířené vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. 793 s. ISBN 80-7179-671-9.
4. HOETZEL, J., HORÁK, O. *Československé správní právo: část všeobecná*. Praha: Wolters Kluwer. Klasická právnická díla (Wolters Kluwer ČR), 2018. 492 s. ISBN 978-80-7598-168-4.
5. HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015. 392 s. ISBN 978-80-7502-071-0.
6. IPSEN, J. *Allgemeines Verwaltungsrecht*. 4. Auflage. Koln: Carl Heymanns Verlag, 2005. 400 s. ISBN 978-3-8006-6446-7.
7. KNYSIAKMOLCZYK, H. *Skarga kasacyjna w postępowaniu sądowoadministracyjnym*. 2. wydanie. Warszawa. LexisNexis, 2010. s. 472. ISBN 978-83-7620-441-3.
8. KOPECKÝ, M. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, Beckovy právnické učebnice, 2021. 576 s. ISBN 978-80-7400-820-7.
9. KRYSKA, D. *Srovnání českého a polského správního soudnictví*. Praha. Universita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. 302 s. ISBN 978-80-87146-80-4.
10. MACUR, J. *Správní soudnictví a jeho uplatnění v současné době*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. 157 s. ISBN 80-210-0484-3.
11. MAZANEC, M. *Správní soudnictví*. Praha: Linde, 1996. 450 s. ISBN 80-7201-021-2.
12. PIKOLA, P., JANSA, V. *Správní právo prakticky*. Praha: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2008. 113 s. ISBN 978-80-213-1819-9.
13. POTĚŠIL, L., ŠIMÍČEK, V. *Soudní řád správní: komentář*. Praha: Leges, 2014. Komentátor, 2014. 1152 s. ISBN 978-80-7502-024-6.
14. PRŮCHA, P. *Základy správního práva: učební text pro bakalářské studium*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2017. 254 s. ISBN 978-80-210-8517-6.

15. SKULOVÁ, S. *Správní právo procesní*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2008. 428 s. ISBN 978-80-7380-110-6.
16. SLÁDEČEK, V. MELOTÍKOVÁ, P. *Aktuální otázky správního soudnictví*. Praha: Leges, 2012. 172 s. ISBN 978-80-87576-47-2.
17. SLÁDEČEK, V., TOMOSZKOVÁ, V. *Správní soudnictví v České republice a ve vybraných státech Evropy*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. 257 s. ISBN 978-80-7357-518-2.
18. VOPÁLKA, V. *Nová úprava správního soudnictví: soudní řád správní*. Praha: ASPI, 2003. 457 s. ISBN 80-86395-65-0.
19. WINTEROVÁ, A. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 4., aktualizované vydání. Praha: Linde, 2006. 729 s. ISBN 9788072015955.
20. WÜRTEMBERGER, T. *Verwaltungsprozessrecht*. 2. Auflage. München: C. H. Beck, 2006. 366 s. ISBN110 978-3-406-72634-7
21. ZOULÍK, F. *Soudy a soudnictví*. Praha: C. H. Beck, Právo a hospodářství (C. H. Beck), 1995. 268 s. ISBN 80-7179-005-2.

Elektronické zdroje

1. Kompetenční žaloby. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: WWW: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rizenim/pruvodce-rizenim/kompetencni-zaloby>
2. KUŽÍLEK, O., MADEJ, M. Vzor žaloby proti rozhodnutí. Otevřená společnost [online]. Praha: Otevřená společnost [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: WWW: https://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna/5518-vzor-zaloby-protirozhodnuti?fbclid=IwAR2XrQDZqT6PzWsp%20YMQZnMiG_hbERS5DZxMFnvwkqvco_pO87ZjEcbDrk
3. MAZANEC, M. Historie a budova soudu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2022-12-04]. Dostupné z: WWW: <https://www.nssoud.cz/o-soudu/historie-a-budova-soudu>
4. MELZER, Filip. Důvody kasační stížnosti podle § 103 s. ř. s. – část I. *Epravo* [online]. Praha: EPRAVO.CZ, 29. 3. 2004 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: WWW: <https://www.epravo.cz/top/clanky/duvody-kasacni-stiznostu-podle-103-s-r-s-cast-i-24616.html/>
5. Obecné informace. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: WWW: <https://www.nssoud.cz/o-soudu/obecne-informace>

6. OCHRANA SPOTŘEBITELE: NEKALÉ OBCHODNÍ PRAKTIKY; SPRÁVNÍ TRESTÁNÍ: MATERIÁLNÍ STRÁNKA PŘESTUPKU. *Sbírka rozhodnutí nejvyššího správního soudu* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud, 11/2022 [cit. 2023-01-18]. Dostupné z: WWW: <https://sbirka.nssoud.cz/cz/ochrana-spotrebitele-nekale-obchodni-praktiky-spravni-trestani-materialni-stranka-prestupku.p4459.html?q=P%C5%99estupek>
7. Opravné prostředky proti rozhodnutí správních soudů. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: WWW: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rizenim/pruvodce-rizenim/opravne-prostredky-proti-rozhodnuti-spravnich-soudu>
8. Pravomoc soudů. *Ministerstvo financí Česká republika* [online]. Praha: Creative Commons, 2015 [cit. 2022-11-28]. Dostupné z: WWW: <https://financnigramotnost.mfcr.cz/cs/reseni-sporu/soudni-rizeni/pravomoc-soudu>
9. Soudní moc v České republice. *Justice* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, 2017 [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: WWW: <https://justice.cz/web/msp/soudy-a-soudci>
10. Správní právo: Prameny správního práva. *ZÁKLADY PRÁVA A PRAKTICKÉ PRÁVNÍ ÚKONY* [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: WWW: <https://publi.cz/books/375/05.html>
11. Správní řízení: Jak a kdy podat stížnost na nevhodné chování úředníků?. *Frank Bold* [online]. Frank Bold, 17. 11. 2018 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: WWW: <https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/urady-a-soudy/styk-s-urady-ci-soudy/rada/jak-a-kdy-podat-stiznost-na-nevhodne-chovani-uredniku>
12. Správní žaloba proti rozhodnutí. *Vladimir Churcev* [online]. Praha: Mgr. Vladimír Churcev, 2022 [cit. 2023-01-11]. Dostupné z: WWW: <https://churcev.cz/zaloba-proti-spravnimu-rozhodnuti/>
13. Statistiky. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud, 2023 [cit. 2023-01-17]. Dostupné z: WWW: <https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/statistiky>
14. Základy soudního řízení správního: Kasační stížnost. *Businessinfo* [online]. Praha: CzechTrade, 30.04.2021 [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: WWW: <https://www.businessinfo.cz/navody/zaklady-soudniho-rizeni-spravniho-ppbi/5/>
15. Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu. *Nejvyšší správní soud* [online]. Brno: Nejvyšší správní soud [cit. 2023-01-14]. Dostupné z: WWW:

<https://www.nssoud.cz/rozhodovaci-cinnost/pruvodce-rizenim/pruvodce-rizenim/zaloba-proti-rozhodnuti-spravniho-organu>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Usnesení č. 2/1993 Sb.: *Usnesení předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky* ze dne 16. prosince 1992. In Sbíрка z České republiky 1993 částka 1. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>
2. ČESKO. Zákon č. 500/2004 Sb.: *Zákon správní řád* ze dne 24. června 2004. In Sbíрка zákonů České republiky. 2004, částka 174. Dostupné z WWW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.
3. ČESKO. Zákon č.150/2002 Sb.: *Zákon soudní řád správní* ze dne 21. března 2002. In Sbíрка zákonů České republiky 2002 částka 6. Dostupné z WW: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>

Seznam zkratk

- Č Číslo
- ČL Článek
- ČR Česká republika
- NSA Polský Nejvyšší správní soud
- NSS Nejvyšší správní soud
- SB Sbírka
- SŘS Soudní řád správní
- WSA Správní soudy vojvodství

Seznam tabulek a grafů

Seznam grafů:

Graf č. 1 Druhy soudů

Graf č. 2 Příslušnost soudů

Graf č. 3 Rozdělení opravných prostředky

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1 Statistiky kasačních stížností 2020

Tabulka č. 2 Statistiky kasačních stížností 2021

Tabulka č. 3 Statistiky kasačních stížností 2022

Přílohy

Příloha č. 1 Vzor správní žaloby

ŽALOBA O POSKYTNUTÍ INFORMACÍ (PROTI ROZHODNUTÍ / NEČINNOSTI / NESPRÁVNÉMU POSTUPU) - VZOR -

*Věcně a místně příslušný soud
Adresa soudu*

Žalobce: jméno, příjmení
doručovací adresa

Žalovaný: nadřízený správní orgán (XY)
sídlo

Věc: Žaloba proti rozhodnutí nadřízeného orgánu XY o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu YZ o odmítnutí žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (InfZ)

nebo

Věc: Žaloba v řízení o žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (InfZ) proti rozhodnutí nadřízeného orgánu XY o stížnosti ->

Varianty:

- na vyřízení žádosti odkazem na zveřejněnou informaci (§ 6 InfZ).
- na nečinnost povinného subjektu YZ (§ 16a odst. 1 písm. b)
- na výši úhrady za poskytnutí informací sdělenou povinným subjektem YZ (§ 16a odst. 1 písm. d) InfZ)
- na částečné poskytnutí informace povinným subjektem YZ (§ 16a odst. 1 písm. c) InfZ)

Datovou schránkou / poštou

Soudní poplatek bude uhrazen k výzvě soudu.

Přílohy:

K odvolání:

kopie žádosti o informace, kopie rozhodnutí YZ, kopie odvolání žadatele, kopie rozhodnutí XY o zamítnutí odvolání žadatele

Ke stížnoti:

kopie žádosti o informace, Kopie sdělení výše úhrady za poskytnutí informací, printscreeny webových stránek, kopie částečně poskytnuté informace (je-li stručná, jinak jen popsat dále v textu).

I. Dosavadní průběh řízení

Dne 1. 1. 2018 jsem podal/a žádost o následující informace:

(požadované informace ze žádosti)

Povinný subjekt vyřídil žádost odkazem na zveřejněnou informaci / vydal rozhodnutí / zaslal sdělení ze dne 2.1. 2010, č. j. XXX, ve kterém žadateli sdělil, že XXX. / Povinný subjekt v zákonné lhůtě 15 dnů nereagoval, ačkoliv byla žádost o informace podána řádně.

Dne 3. 1. 2018 proti tomuto postupu / rozhodnutí / sdělení podal žadatel odvolání/stížnost k povinnému subjektu, adresovanou XY (nadřízený správní orgán), v níž uvedl, že XXX.

Dne 4. 1. 2018 vydal nadřízený správní orgán v zákonné lhůtě rozhodnutí ->

- o zamítnutí odvolání, č. j. XXX, a napadené rozhodnutí potvrdil. Ve svém rozhodnutí argumentoval, že XXX a XXX. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 5.1.2018.
- o stížnosti, kterým postup povinného subjektu potvrdil. Ve svém rozhodnutí argumentoval, že XXX a XXX. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 5.1.2018.

II. Žalobní důvody

Žalobce tímto napadá všechny výroky rozhodnutí XY /napadá výrok č. XXX rozhodnutí XY.

Argumentace žalovaného je nesprávná, protože XXX. Žalovaný zcela opomněl zhodnotit, že XXX. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku XXX ze dne XXX, zákon je třeba vykládat tak, že XXX.

III. Žalobní návrh

Z výše uvedených důvodů se žalobce domnívá, že byl rozhodnutím žalovaného zkrácen na svém právu na informace (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů), tak jak je garantované čl. 17 Listiny základních práv a svobod a zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Žalobce proto navrhuje, aby soud vydal následující:

R O Z S U D E K (v případě rozhodnutí o odvolání)

1. Rozhodnutí XY ze dne 4.1.2018 o odvolání proti rozhodnutí YZ o odmítnutí žádosti o informace se zrušuje.
2. Rozhodnutí YZ ze dne 2.1.2018 o odmítnutí žádosti o informace se zrušuje.
3. Povinnému subjektu YZ se nařizuje informace poskytnout.
4. Žalovaný je povinen do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku nahradit žalobci náklady řízení.

R O Z S U D E K (v případě rozhodnutí o stížnosti)

1. Rozhodnutí XY ze dne 4.1.2018 o stížnosti proti postupu YZ při vyřízení žádosti o informace se zrušuje.
2. Žalovaný je povinen do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku nahradit žalobci náklady řízení.

IV.

Pro účely výpočtu náhrady nákladů řízení žalobce sděluje, že není plátcem DPH. Žalobci nejsou známy žádné osoby zúčastněné na řízení / Žalobce jako osoby dotčené poskytnutím informací uvádí pana AB a paní CD, o nichž požaduje informace. Žalobce souhlasí s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání.

V XXX dne....

podpis
žalobce⁸⁰

---

⁸⁰ KUŽÍLEK, O., MADEJ, M. Vzor žaloby proti rozhodnutí. Otevřená společnost [online]. Praha: Otevřená společnost [cit. 2023-03-20]. Dostupné z: https://www.otevrenaspolecnost.cz/knihovna/5518-vzor-zaloby-protirozhodnuti?fbclid=IwAR2XrQDZqT6PzWsp%20YMQZnMiG_hbERS5DZxMFnwvkqvco_pO87ZjEcbDrk